KIRDE-EESTI PÄEVALEHT • WWW.POHJARANNIK.EE

PÕHJARANNIK

Palju õnne, Eesti!

EESTI VABARIIK 100

46 700 püsilugejat (Eesti lugejauuring 2017)

LAUPÄEV, 23. veebruar 2018 Nr 38 (16414) Hind 0.90 €

GEOS GRANITE
-25% HAUAKIVID
TEKSTI GRAVEERIMINE TASUTA
HAUAPIIRDED -35%
HAUAPLAADID koos graveerimisega 40€
Jõhvi, Rakvere 16
33 40411 ; 53 066607

VG VIRU GRANIIT
KOGU GRANIIT 40% kuni 50%
GRAVEERIMINE TASUTA
Jõhvi, Keskväljak 4
(Tsentraal parkla all)
Тел. 5682 1733

KIRDE HALDUS GRUPP
RAAMATUPIDAMIS-TEENUSED:
• e-raamatupidamine,
• aastaaruannete koostamine,
• finantskonsultatsioonid.
Tel 337 0900.
pille.koido@khg.ee
Sompa 5a, Jõhvi.

ILM

-8 ... -15 °C

Kohtla-Järve kaevurid, Toila karud ja Narva lõvid pandi sünnipäevarüüsse

Eile said Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva puhul endale sinimustvalged sallid eri omavalitsustes olevad skulptuurid. Toilas püstitati aga täiesti uus monumentaaltaies.

ERIK KALDA
erikk@pohjarannik.ee

Kohtla-Järve linnajuhid otsustasid pidupäeva puhul ära ehtida linna tunnusskulptuuri "Au tööle!". Nõukogude ajal püstitatud kaks lahutamatut kaevurit pidid mõlemad esimest korda külge saama sinimustvalge salli. Tööde käigus aga selgus, et sall jääb skulptuuri iseärasuste tõttu mõlema töömehe jaoks liiga lühikeseks, ning selle tõttu peab üks kaevur Eesti sünnipäevapidustustele vastu minema ilma pidurüüta. Selleks et kaevurile sall kaela saada, tuli kohale tuua korvtõstuk.

Põnev lugu juhtus kolmapäeva õhtul aga Toilas, kui kauaaegsele kohaliku gümnaasiumi kehalise kasvatuse õpetajale ja treenerile, Toila aukodanikule Ib Lambile tuli pähe mõte rajada koolihoovi Eesti Vabariigi sünnipäeva auks skulptuur. Ta võttis ühendust ühe endise õpilasega ning kokku saadi kaheksaliikmeline seltskond, kes asus lumest voolima juubeliaasta logo kujutavat skulptuuri. Selleks kasutati ära kooliõuel seisvat graniitpostamenti, mis kunagi kandis punarevolutsionäär Jaan Anvelti bareljeefi. Iroonia on selles, et Anvelt oli üks tulihingelisemaid Eesti Vabariigi vastu võitlejaid. Eesti taasiseseisvudes võeti Anvelti kujutis postamendilt maha ning pandi selle otsa lihtsalt üks valgusti.

Ib Lamp ise näeb aga naljaga pooleks skulptuuris veel huvitavaid kokkulangevusi. Kui seda uurida, siis võib siit välja lugeda tema nime initsiaale ja postamendi otsas ilutseb tema perekonnanime sümboliseeriv lamp.

Kui kellelgi tekib küsimus, miks pole Jõhvi kesksel skulptuuril, Vabadussõja kangelasel kindral Aleksander Tõnissonil kaelas salli, siis väidetavalt leidsid kohalikud militaarringkonnad, et see poleks kohane, kuna sall ei sobi kokku kindrali vorminõuetega. Sõjaväelaste loogika võib vahel koomilisi pöördeid võtta. Õnneks on Jõhvi kontserdimaja ees veel legendaarse filmirežissööri Kaljo Kiisa kuju, mis nüüd salli kaela sai.

Kohtla-Järve kahest kaevurist üks peab peosallita läbi ajama, kuid skulptuur on ikkagi piduehtes.

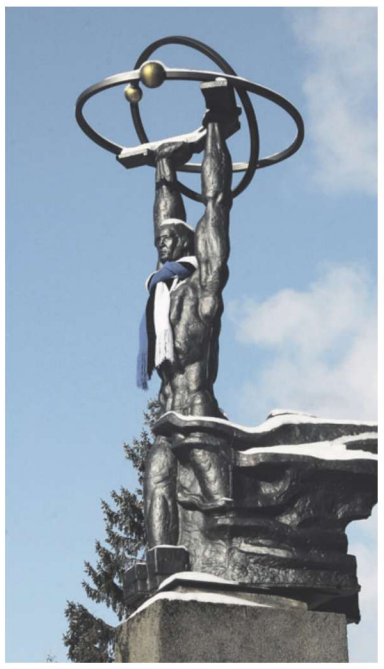

Sillamäe kesklinnas asuv skulptuur "Rahumeelne aatom" on muutunud pidupäevaseks aatomiks.

Toila pargi väravat valvavad karud said sinimustvalged lipsud.

Toila gümnaasiumi hoovi kerkis juubelilogo kujutisega skulptuur, milles kasutati ära Eesti Vabariigi vastu võidelnud Jaan Anvelti omaaegne bareljeefi postament.

Paul Keres sai maailmakuulsaks juba Eesti esimese iseseisvuse ajal, tema maletajakarjäär jätkus ka nõukogude ajal. Eesti taasiseseisvudes naasis Keres oma sünnilinna ning maletab seal narvalaste ja linna külaliste rõõmuks edasi. ILJA SMIRNOV

Ka kuulus Rootsi lõvi Narvas on nüüd muutunud Eesti lõviks. ILJA SMIRNOV

Filmirežissöör Kaljo Kiisale sidusid eile trikoloorsalli kaela Jõhvi abivallavanem Riina Sooäär ja Toila arendusnõunik Mehis Luus. 5 x PEETER LILLEVÄLI

Virula väljakule rajatakse liuvälja

Nädala alguses hakati Virula väljakul liuvälja rajama ning juba selle nädala lõpus võivad esimesed uisutajad jääd katsetama minna. Ilm on jää valamist seni soodustanud ning lähiaja ilmaprognoos lubab, et uisusõbrad jõuavad talverõõme veel nautida küll.

Viimasel kahel aastal on püütud teha liuvälja Järve linnaosas Olevi tänaval asuvate majade hoovi, kus on olemas taraga piiratud spordiväljak. Ent abilinnapea Deniss Veršinini sõnul pole seal uisurõõme nautida eriti õnnestunud, kuna heitlik ilm ei ole võimaldanud piisavalt tugevat jääd teha.

Vett saadi ligikaudu 500 ruutmeetri suuruse liuvälja rajamiseks OÜ-lt Järve Biopuhastus, kes on linna sääraseid algatusi alati toetanud. Seekord aga otsustati liuvälja asukohta vahetada.

"Selleks oli mitu põhjust," selgitas Veršinin. "Esiteks asub Virula väljak linna keskel ja on kõigile kergesti ligipääsetav – usume, et nii köidab liuväli linlaste suuremat tähelepanu ning loob suure riigipüha eel veelgi rohkem pidutunnet. Teiseks on Olevi tänava väljak piiratud puidust taraga, mida kogu aeg lõhutakse. Virula väljakule aga rajati juba lumest ääred, mis on täiesti ohutud ja esteetilised.

Peale selle on seal olemas pingid, kus saab istuda ja uiske jalga panna või siis lihtsalt puhata."

Veršininile teeb rõõmu, et kõik on nii hästi sujunud: ilm on lõpuks tõeliselt talvine ning esmaspäevast algab koolivaheaeg. "Usun, et kaunil linnaväljakul uisutamist naudivad nii lapsed kui ka täiskasvanud." (PR)

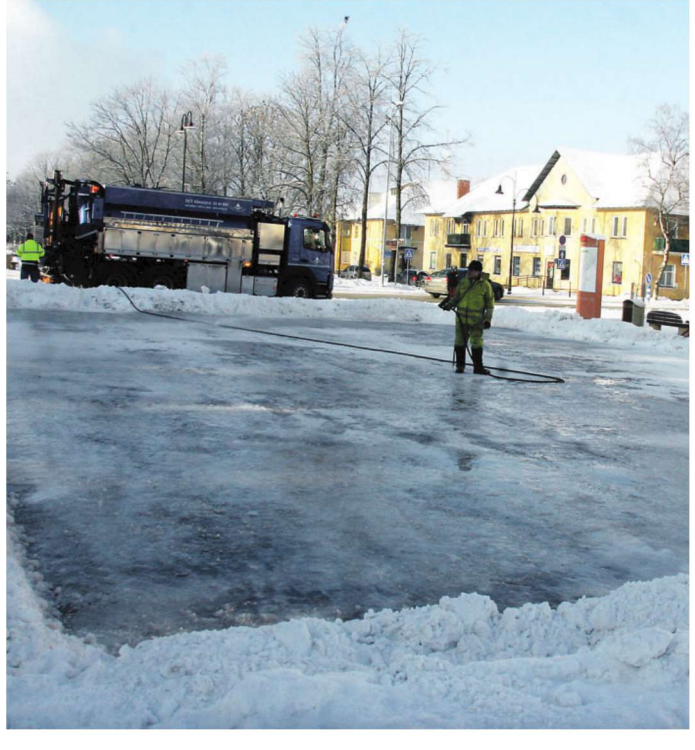

OÜ Järve Biopuhastus töötajad kavatsevad jää valamise lõpetada reedeks. Öösel teeb pakane oma töö ning laupäeval saab uuel liuväljal juba esimese sõidu teha. PEETER LILLEVÄLI

AASTAPÄEV: *Pärgadega ehitakse kõik Vabadussõja monumendid*

Jõhvis süttib sada küünalt

■ Jõhvi Vabadussõja mälestusmärk võtab 24. veebruari pidulikud sõnavõtud vastu küünlasäras – kaitseliidu Jõhvi malevkond süütab seal Eesti auks sada küünalt.

GERLI ROMANOVITŠ
gerli@pohjarannik.ee

Peale Vabadussõja ausamba pannakse Jõhvis pärjad ka kindral Tõnissoni monumendi jalamile. PEETER LILLEVÄLI/ARHIIV

Pidulik pärgade asetamine Vabadussõja mälestusmärgi jalamile Jõhvis saab alguse kell 11.30. Pool tundi enne seda koguneb samba juurde aga Jõhvi malevkond, et teha enda poolt kingitus Eesti riigile.

Võiks saada traditsiooniks

"Kui Tallinnas ja Tartus on süüdatud küünlad küüditamise mälestamiseks, siis Jõhvi on sellest aktsioonist eemale jäänud. Mõtlesime, et süütame küünlad nüüd, vabariigi sajandaks sünnipäevaks," rääkis algatuse autor Arvid Siilak Põhjarannikule.

Küünlaid on piisavalt, et ääristada ausamba juurdev tulev tee, ning neid jätkub ka samba jalamile ja servadele. Küünalde süütamiseks on varutud pool tundi. Päris kõiki sadat küünalt kella 11.30ks põlema ei panda, kümmekond jäetakse varuks juhuks, kui ka kohaletulnud soovivad mõned tulukesed läita.

Küünlad peaksid põlema järgmise päevani ning Siilak lubab, et põlenud küünlad saavad ka koristatud.

Kell 11.30 algab pidulik üritus, kus peetakse kõnesid ning pannakse pärjad Vabadussõja mälestusmärgi jalamile. Sealt liigutakse edasi kindral Aleksander Tõnissoni monumendi juurde, kus peetakse samuti kõnesid ning räägitakse Tõnissonist ja tema tähtsusest Eesti ajaloos.

Pärgadega ehitakse ka kõik teised Vabadussõja monumendid maakonnas. Narvas algavad üritused lipuheiskamisega hommikul kindluse õuel. Sealt minnakse edasi Siivertsi kalmistule. Kohtla-Järve mälestusmärgi juures toimub pidulik üritus kell 10. Lüganusel asetatakse pärjad ja võetakse sõna pärast kell 11 algavat jumalateenistust.

Pidulik lõunasöök

Jõhvi jalaväepataljoni aastapäevapidustused said alguse eile piduliku õhtusöögiga väeosa sööklas. Vabariigi aastapäeva saab suurem osa ajateenijaist veeta kodus, teised osalevad mitmetel maakonnas toimuvatel üritustel ning oma esindus on pataljonil ka paraadil Vabaduse väljakul.

Pataljoni esindab paraadil 20 kaitseväelast ja neli soomukit. Väeosa lipuohvitser on maleva pealik kolonelleitnant Arno Kruusmann, lippur on värske staabiveebel Helari Pilve. Peale selle on paraadil tankitõrjekompanii tankitõrjesüsteemid MILAN. Pärast paraadi toimuval relvanäitusel on peale MILANi võimalik vaadata ka Javeline.

Maakonnas võtavad pataljoni esindajad osa nii Narva kui ka Jõhvi Vabadussõja ausamba juures toimuvatest üritustest.

ALUTAGUSE MALEVA ÜRITUSED

7.20	lipu heiskamine Narva kindluses
9.30	pärgade asetamine Siivertsis Narva garnisoni kalmistul
10.00	pärgade asetamine Kohtla-Järve Vabadussõjas langenute ausamba jalamile
11.30	pärgade asetamine Jõhvi Vabadussõjas langenute ausamba ning kindral Tõnissoni monumendi jalamile
11.45	pärgade asetamine Lüganuse Vabadussõjas langenute ausamba jalamile

ILM JÕHVIS

REEDE. Pilves ilm, sajab lund. Puhub kerge muutliku suunaga tuul. Külma on 8-15 kraadi.

LAUPÄEV. Pilves ilm. Puhub mõõdukas muutliku suunaga tuul. Külma on 9-12 kraadi.

PÜHAPÄEV. Pilves ilm, sajab lund. Puhub mõõdukas muutliku suunaga tuul. Külma on 7-9 kraadi.

EESTI

SUURED ELEKTRITARBIJAD SAAVAD RIIGILT MAKSUKINGITUSE

Valitsus kiitis eilsel istungil heaks seadusemuudatused, millega vähendatakse elektrointensiivsete ettevõtete elektriaktsiisi.

"Aitame aktsiisimäära vähendamisega parandada Eesti energiamahukate ettevõtete konkurentsivõimet, kuna naaberriikides on suurtarbijatele sellised soodustused kehtestatud," rääkis rahandusminister Toomas Tõniste. "See annab loodetavasti sisse uue hoo nii olemasolevate ettevõtete laienemisplaanidele kui aitab meelitada Eestisse uusi investeeringuid."

Elektrointensiivsus näitab elektrile tehtavaid kogukulutusi ja selle osakaalu ettevõtte loodavast lisandväärtusest. Soodustuse saamiseks peab ettevõtja energiajuhtimissüsteem olema efektiivne (vastama ISO 50 001 standardile) ja tema elektrointensiivsus olema eelnenud majandusaastal keskmiselt 20 protsenti või rohkem. Nii alustavad kui ka juba tegutsevad ettevõtjad saavad soodustust taotleda ka järgneva 12 kalendrikuu prognoosandmete alusel.

Ettevõtjale pannakse kohustus kasutada vandeaudiitorit, kes vaatab üle, kas elektrointensiivsuse arvutamise alusandmed ja arvutused on korrektsed. Kui vajalik tase jääb saavutamata, tuleb tarbitud elektri pealt tasuda täismääraga aktsiisi.

Aktsiis langeb praeguselt 4,47 eurolt 0,5 eurole megavatt-tunni eest. See puudutab ligikaudu 240 ettevõtet. Praktikas soodustuse taotlejaid ilmselt kohe nii palju ei tule, sest ettevõtja energiajuhtimissüsteem peab vastama standardile ISO 50001, mille taotlemist on ettevõtjad alles alustanud.

Meetme mõju eelarvele on järgmisel aastal ligikaudu 3 miljonit eurot ning alates 2020. aastast ja edasi ligi 1,8 miljonit eurot aastas.

Seaduse üldine jõustumiskuupäev on 2019. aasta 1. jaanuar. Ettevõtted, kellele väljastatakse soodusaktsiisi kasutamise luba 2019. aasta jooksul, saavad taotleda 2018. aasta tarbimise eest osalist aktsiisitagastust.

Majandus- ja taristuministri Kadri Simsoni sõnul tuleb lisaks neljapäeval valitsuse heakskiidu saanud suurtarbijate elektriaktsiisi langetamisele langetada ka suurtarbijate gaasiaktsiisi. (BNS)

AASTA TEGIJA: *"Mägede hääl" tuletas meelde, et Ida-Virut saab pidada indie-maakonnaks*

Aasta tegija tiitli pälvisid "Mägede hääle" festivali korraldajad

Eile Jõhvi kontserdimajas toimunud ja pikalt ettevalmistatud Eesti Vabariigi 100. aastapäevale pühendatud pidulikul kontsertaktusel, kus ühendatud noortekollektiivid esitasid Pärt Uusbergi uudisteose "Eestimaa atmosfäärid", kuulutati välja maakonna aasta tegija tiitli saaja, kelleks osutus Eesti kaevandusmuuseumis toimuva festivali "Mägede hääl" tiim. Raul Saaremets ja Ivar Murd ütlevad, et selline au on palsam hingele ja festival tuleb taas.

TEET KORSTEN
teet@pohjarannik.ee

Tänavused aasta tegijad Ivar Murd ja Raul Saaremets tegelevad juba käesoleva aasta "Mägede hääle" kava koostamisega. MATTI KÄMÄRÄ

Ida-Viru ettevõtluskeskuse juhatuse liige Pille Sööt ütles Põhjarannikule, et "Mägede hääl" eristus teistest nominentidest oma hullumeelse mastaabi ja selle poolest, et tegu on vabatahtliku algatusega.

Festival tõi paljusid esimest korda maakonda

"Inimesed, kes on Ida-Virumaalt pärit, otsustasid, et nad panustavad maakonda – vaatamata sellele, et nad ei ela praegu siin. Nad võtsid ette suure asja, mida nad kunagi varem polnud teinud. See õnnestus ja tekitas tähelepanu väljaspool Ida-Virumaad, tõi siia inimesi, kes kordagi sellesse maakonda polnud sattunud, ja – mis on kõige olulisem – see jätkub! Raul Saaremets ja Ivar Murd väärivad seda tunnustust," ütles Sööt Põhjarannikule.

Söödi sõnul väärtustas "Mägede hääl" oma üritusega ka tööstusala. "See, et varem asus seal kaevandus ja nüüd saab korraldada samas paigas nii võimsaid kultuurisündmusi, on oluline. Nad tõid siia esinejaid, keda käidi vaatamas kui nähtust – üritusel ei käinud kohal pelgalt fännid, vaid näiteks Tommy Cashi käidi vaatamas kui nähtust. Festivalil olid nii head esinejad, et inimesed, kes ei tarvitse isegi olla sellise muusika fännid, lausa pidid kohale tulema," rääkis Sööt.

Tuntud raadiomees ja ansambli Röövel Ööbik trummar Raul Saaremets ütles Põhjarannikule, et selline tunnustus on muidugi väga meeldiv. "Tore on aduda, et siiski on võimalik tõestada nii endale kui ka teistele midagi võimatut. Selleks ongi vaja veidi säärast hullumeelset pealehakkamist, Ivari puhul sellist noore inimese uljast mõtlemist, mis ei anna reaalsusele võimalust, ja siis sünnivadki ideed, mida teised peavad esmalt hulluks. Tasub pingutada!" ütles Saaremets.

> **RAUL SAAREMETS**
> Tore on aduda, et siiski on võimalik tõestada nii endale kui ka teistele midagi võimatut. Selleks ongi vaja veidi säärast hullumeelset pealehakkamist, Ivari puhul sellist noore inimese uljast mõtlemist, mis ei anna reaalsusele võimalust, ja siis sünnivadki ideed, mida teised peavad esmalt hulluks.

Ivar Murd rõõmustas samuti. "Töö festivali ettevalmistamisel oli tohutu ja kodukandi tunnustus on esimene asi, mis loeb. See teeb südame nii soojaks, et seda on raske isegi sõnadesse panna. Meile antud tiitel parandab kõik haavad ja peavalud ning lükkab alanud aastaks selja sirgu," ütles Murd.

Tublide tunnustamine

Praegu tegelevad mehed juba käesoleva aasta "Mägede hääle" kava koostamisega, käivad läbirääkimised sponsoritega ja Murdi sõnul on kaaskorraldajatena liitunud *dream team* – näiteks liituvad mehed klubidest Lekker ja Haigla.

Lisaks festivali "Mägede hääl" korraldusmeeskonnale olid tänavusteks nominentideks aasta tegija tiitlile Sillamäe linnavalitsus ning Tulivee restorani rajajad vennad Heigo ja Hannes Prits.

Eelmistel aastatel on Ida-Virumaa aasta tegija tiitli pälvinud Viktor Andrejev, Piia Tamm, Viru Keemia Grupp, Erika Kõllo, Priit Kama, MTÜ Purtse Jõe Arenduskeskus, Andrei Katkov, Vladimir Všivtsev ja Vladimir Võsotski.

Pidulikul Eesti sünnipäeva kontsertaktusel õnnitleti ka Jõhvi valla tegijaid: pikaajalise vabatahtliku panuse eest turvalisuse tagamisel Jõhvis Andres Vinklerit; aktiivse ja heatahtliku tähelepanu juhtimise eest valla elu kitsaskohtadele Vello Erikut; suure südamega tehtud töö eest eakate eaks Gale Popovat, valla inimestele ja korteriühistutele õigusabi andmise ja nende õiguste seismise eest Paul Paasi.

Voldemar Berelkovskile anti üle Jõhvi valla aukodaniku tiitel.

Kauksis avatakse täna kaks jääkarusselli

MTÜ Kauksi Külaselts kingib Eestile sünnipäevaks kaks jääkarusselli, mis ülalt vaadates kujutavad – pärast pisikest kaasaaitamist – numbrit 100.

"Peipsil pole meie kandis varem jääkarusselli olnud. Piret Talistul on selline juba mitu aastat tiigi peal olnud. Vaatasin, et nii vahva asi, ja meil siin palju suurem jääväli käes," rääkis Kauksi karusselide idee autor Annely Oone.

Idee tegi teoks Annely isa Ivar Oone, asjale aitas kaasa Piia Mändmets.

"Kõigepealt tuli jää sisse auk teha, siis tõi isa oma metsast kasetüved ja pani aukudesse. Ootas, kuni ümberringi jäässe oli läinud, kinnitas tüvede külge poest ostetud keermelatid ja nende külge omakorda puidust latid, mille külge kinnitub kelk," kirjeldas Annely Oone.

Üks kelk on väiksem, teine suurem; viimasele mahub istuma ka täiskasvanu või siis korraga kaks last.

"Me ei arva, et neid karusselle üksnes kohalikud inimesed kasutama hakkavad. Peipsi ääres käib päris palju inimesi ka kaugemalt loodust nautimas ja nad kõik on oodatud jääle lustima."

Karussellid moodustavad keerutades jääle kaks nulli. Number ühe tekitamine nullide ette vajab pisut abi – see tehakse männiokstest. Et number ikka õigesse kohta ja otse jääks, lükkas Ivar Oone labidaga kuju ette.

Sünnipäevakingitus avatakse täna kell 16 Kauksi rannaala jääl koos sünnipäevalauluga ja süüakse koos sünnipäevakringlit. Jääkarussellid jäävad avatuks kuni jääolude halvenemiseni. (PR)

Vähemalt Kauksi kandis pole Peipsi järvel varem jääkarusselli olnud. PIIA MÄNDMETS

PÕHJARANNIK

Parim kingitus Eestile

Kuigi 100aastane inimene on tänapäeva mõistes juba väga eakas, riigi kohta seda kaugeltki öelda ei saa. Eesti riigi vanuse arvestamine on veel eriti keeruline, sest pool sellest ajast möödus pealesurutud totalitaarrežiimi tingimustes.

27 aastat tagasi, kui Eestil õnnestus oma riiklus taastada, oli samasugune segaduste aeg nagu siis, kui iseseisvus 1918. aastal välja kuulutati. Mõlema järel olid ootused ja lootused suured, ei puudunud pettumused ja ebaõnnestumised. Aga esimese iseseisvusperioodi lõpuks oli riigi ja rahva heaolu kasvanud võrreldavale tasemele näiteks Soomega.

Ka nüüd, kui lõppema hakkab taasiseseisvusaja kolmas aastakümme, võib öelda, et Eesti on saavutanud sellise heaolutaseme, mida tal kunagi pole olnud. See ei tähenda loomulikult, et pole probleeme – vaesust ja ebavõrdsust, aga ka rumalust on kõigele vaatamata liiga palju. Ent probleemidega saabki võidelda ainult siis, kui julgeme neist vabalt ja kriitiliselt rääkida ning nii valitsejailt kui ka endilt nende lahendamist nõuda.

Rääkides aga riigi ja ühiskonna ees seisvatest valupunktidest, ei tohi me laskuda selleni, et meie Eesti polegi lõpuks muud kui üks pidev mure ja muretsemine. Mureriik ei ole meie vabaduse mõte. Sest vabadus on suurim heaoluriigi eeldus.

Ausalt öeldes on Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva tähistamine meeldivalt üllatanud. Ja seda just ühiskonna ühismeelt ning positiivsust silmas pidades. Vaadake, ja te märkate erakordset vaatepilti, kus pidupäevalaua taga on sõbralikult naeratavad nii eestlased, venelased kui teistest rahvustest inimesed. Pensionärid, töötud, lapsed, insenerid, teadlased, koduperenaised, lihttöölised... Kõik need, kellel tavaelus ju paljudele asjadele isesugused vaated, mis kohati lausa põrkuvad, on rõõmsad ja uhked selle tähtpäeva üle. Kas saaks Eestile olla paremat kingitust?

NÄDAL

\+ –

Praegustel Eesti elanikel on sel nädalal erakordne võimalus tähistada oma riigi 100. sünnipäeva. Need on olnud väärikad, liigutavad ja kõiki Eesti inimesi haaravad pidustused.

TOIMETUS

Peatoimetaja:
ERIK GAMZEJEV 335 4454
Sekretär:
LEA KIISKÜLA 335 4444
info@pohjarannik.ee
Faks 335 4441
Tegevtoimetaja:
ERIK KALDA 335 4453
Ajakirjanikud
IRINA KIVISELG 335 4448
TEET KORSTEN 335 4465
KÜLLI KRIIS 335 4442
PEETER LILLEVÄLI 335 4464
ILJA SMIRNOV 356 6652
GERLI ROMANOVITŠ 335 4443
SIRLE SOMMER-KALDA 335 4452
NIINA VOROPAJEVA 335 4447

Reklaamiosakond
ÜLLE METSAR 335 4450
RIINA ALLSAAR 335 4445
PILLE PAJUR 335 4457
SILVI KUPINSKAJA 335 4451
Reklaamiküljendaja:
KRISTEL SOOMETS 335 4461
Küljendaja:
ANNE KEEDUS 335 4461

Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt:
41532 Jõhvi, Rakvere 8,
telefon 335 4450.
E-post: reklaam@pohjarannik.ee

Väljaandja AS PR PÕHJARANNIK
Trükitud trükikojas Trükis

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.
Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita.
Kõik ajalehes Põhjarannik avaldatud artiklid on autoriõigustega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASi PR Põhjarannik kirjaliku nõusolekuta keelatud.
Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse pn@eall.ee või tel 646 3363.

Arvamus

Rakvere 8,
41532 Jõhvi,
tel. 335 4444,
info@pohjarannik.ee

Et õigus ja õiglus saaksid sünonüümideks

Peagi saab meie kodumaa 100aastaseks. 100 aastat – see kõlab uhkelt. 100 aastat – see kõlab aukartustäratavalt.

Kui võrrelda seda arvu inimese vanusega, siis avastame, et neid inimesi, kes saavad end pidada Eesti Vararriigiga ühevanusteks, on juba alla saja.

Me teame ajaloost, et meie riik sündis 24. veebruaril 1918. aastal iseseisvusmanifesti väljakuulutamisega. Ilmselt on õige, kui öelda, et meie esivanemate peades sündis ta palju varem. 24. veebruar oli see kuupäev, mil sai vormistatud dokument. Ideest sai tegelikkus. Nii võimegi vahest öelda, et iseseisvusmanifest on omamoodi Eesti riigi sünnitunnistus.

Miks omamoodi? Aga seetõttu, et võrreldes inimese sünnitunnistusega, mis väljastatakse pädevate organite poolt pärast maimukese sünnifakti, oli iseseisvusmanifest dokument, mis legitimeeris meie maimukese, kes tegelikult juba ammu olemas oli. Nii füüsiliselt meie esivanemate koduna kui ka ideena nende peades ja unistustes.

Meil on justkui kaks ajalugu. Üks on see kirjutatud, mis püsib senikaua, kuni püsib paber või ilmub tugevam, kes võtab enesele õiguse kirjutada uus "paber". Teine, mis ei ole kirjutatud ja elab senikaua, kuni elab selle maa rahvas, kes seda ideed endaga kaasas kannab.

See kujund ja idee on sadu aastaid vana. Üks selle "dokumenteeritud" tunnistus on ka rahvalauludest kokku pandud rahvuseepos "Kalevipoeg". 24. veebruaril 1918 saabus mõneti ootamatult aeg, kui see idee oli võimalik paberile panna ja segaduste keerises rahvale ette lugeda. Ja oligi sündinud dokument, mis argumenteerib meie õigust iseseisvalt oma riiki ja saatust kujundada. Viitega eeposele "Kalevipoeg".

VEIKKO LUHALAID, IDA-VIRUMAA OMAVALITSUSTE LIIDU JUHATUSE ESIMEES

> Kui lugeda täna 100 aastat hiljem meie iseseisvusmanifesti, siis avastame, et see on ka praegu väga ajakohane ja oluline tekst, sest räägib ta ju lootusrikka tuleviku lävel seisvast kodanike riigist.

Kui lugeda täna 100 aastat hiljem meie iseseisvusmanifesti, siis avastame, et see on ka praegu väga ajakohane ja oluline tekst, sest räägib ta ju lootusrikka tuleviku lävel seisvast kodanike riigist. Ta räägib õigusriigist.

Just seda õigusriiki tuleb meil hoida ja kaitsta. See tähendab kaitsta võimalust elada omal maal, kus valitsevad kord ja õigus. Ja see tähendab hoida oma lähedasi, et nad ei peaks enam kunagi verd valama võimaluse eest elada omal maal, kus valitsevad kord ja õigus.

Loomulikult on raske mõista, et tihti ei ole õigus ja õiglus sünonüümid...

Kuid kokkupuutepinda on neil siiski rohkem kui õigusel ja ebaõiglusel. Aga selleks, et õigus ja õiglus saaksid sünonüümideks, on palju ära teha meil endil. Kõigil 1 300 000-l. Kui sellega hakkama saaksime, siis see vast oleks väärt kingitus meie kodumaa järgmiseks juubeliks!

Armsad Eestimaa inimesed, armsad idavirulased! Õnne teile ja meie kodumaale!

Riigikogu tänuavaldus Eesti Vabariigi loojatele, kaitsjatele, hoidjatele ja taastajatele

Iseseisva ja sõltumatu Eesti riigi rajamine on olnud meie rahva poegade ja tütarde ühislooming ning ülim püüdlus aastakümneid enne selle kätte võitmist.

Eesti Vabariigi 100. aastapäeva künnisel väljendab riigikogu Eesti rahva nimel tänu kõigile inimestele, kes on andnud oma panuse Eesti Vabariigi loomisse ja tema iseseisvuse kindlustamisse.

Meie rahva eriline tunnustus kuulub Eesti Vabariigi rajajatele ja taastajatele, kes kasutasid ära ainukordse ajaloolise võimaluse omariikluse kättevõitmiseks.

Tunnustame neid Eesti inimesi, kes võõrvõimu aastatel töötasid ja elasid kodumaal ja tagasid rahva kestmise.

Hindame ja täname neid rahvuskaaslasi, kes säilitasid ja arendasid eesti kultuuri eksiilis ning hoidsid meie riigi õigusliku järjepidevuse ideed. Just nende töö ehitas Eestile väärtusliku silla eri põlvkondade vahele ning tegi lihtsamaks meie tagasipöördumise vabade Euroopa riikide perre.

Meie ühine eesmärk on minna oma riigi teise sajandisse vabadena ning töötada rahvusliku üksmeele vaimus Eesti riigi edenemise ja jätkusuutlikkuse nimel.

Riigikogu väljendab oma sügavat lugupidamist ja tunnustust kõikidele inimestele, kes on jäänud truuks Eesti omariikluse aadetele, kandnud selle nimel ohvreid ning elanud Eesti hüvanguks.

PÄEVA LAUSE

"Meil peaks olema Eesti riik, aga see sõna "eestlane" tuleks defineerida ümber kõigiks, kes selles riigis elavad ja tahavad siin elada, sõltumata sellest, mis on nende keel, päritolu."

Kolumnist Ahto Lobjakas.
(Postimees, 22. veebruar)

KÜSITLUS

KUIDAS TE EESTI VABARIIGI 100. AASTAPÄEVA TÄHISTAMA HAKKATE?

Kristina Ernits:
Juba tähistamegi: käisime eile Narvas Raekoja platsil president Kaljulaidi kuulamas. Kasutame sümboolikat – vaadake, isegi lapse kelk on sinimustvalgetes toonides. Maja kaunistasime ära, paneme põlema küünlad, samuti Eesti lipu värvides – ühesõnaga loome endale patriotismi- ja pidutunde. Õhtul hakkame presidendi vastuvõttu vaatama.

Olev Lanno:
Juba sätingi tähistama: lähen täna kontserdile. Telekast vaatame paraadi ja teisi Eesti Vabariigi juubeliga seotud üritusi.

Heiki Vilde:
Pidu on alati tore. Kuid Sillamäe sadamas, kus ma töötan, puhkepäevi ei ole. Nii et pidu möödub töö ja askelduste tähe all, kuid mind see ei kurvasta – peamine, et hing rõõmustaks.

Mihhail Kastritski:
24. veebruaril olen tööl – töötan Kohtla-Järve kultuurikeskuses, kus toimub Eesti juubeli puhul suur kontsert. Kindlasti tuleb sellest väga ilus pidu. Meie töö on kinkida inimestele rõõmu: kui neile meeldib, siis oleme meiegi rahul. Pidutuju aga loon endale iga päev ise.

Vaike Hiiekivi:
Sõidan tütre juurde. Ta elab Laagris, tuleme seal perega kokku ning see on iseenesest juba suur rõõm. Mida me tegema hakkame, seda ma esialgu veel ei tea, kuid pealinnas toimub palju igasuguseid üritusi – suuremaid ja väiksemaid – ning võib-olla näeme meiegi mõnd neist oma silmaga.

HARIDUS: *Ühinemisleping ei luba vallavolikogul kooli sulgeda*

Tudulinna põhikool jätkab, Iisaku gümnaasium vajab arenguhüpet

■ Alutaguse vallavolikogu otsustas ühinemislepingust tulenevalt lubada Tudulinna põhikoolil veel kolm aastat jätkata, Iisaku kooli gümnaasiumiosa kohta peab vallavalitsus koostama selge kontseptsiooni.

KÜLLI KRIIS
kylli@pohjarannik.ee

Alutaguse vallavolikogu on juba aasta algusest vaaginud, kas ja millisel kujul saaks tegutsemist jätkata Tudulinna 17 õpilasega põhikool ning kas Iisaku gümnaasium peaks jätkama gümnaasiumi või põhikoolina – gümnaasiumiklassides õpib seal vaid 21 last.

Mõlema kooli puhul on peetud mitu koosolekut: koos on käinud hoolekogud, kogukond, volikogu haridus- ja kultuurikomisjon ning muidugi on asja arutanud vallavolikogu.

Mõlema kooli puhul on olnud vaekausil mitu varianti: jätkata praegusel kujul, sulgeda sügisel (Iisaku puhul on jutt gümnaasiumiosast), lasta praegustel õpilastel kool lõpetada ja sügisel uusi klasse (Iisakus 10. klassi, Tudulinnas kas 7. või 5. klassi) mitte avada.

Tudulinna kooli sulgeda ei saa

Endise Tudulinna valla volikogu otsustas hea mitu aastat oma kooli kestmist aasta kaupa pikendada. Nii koolis kui kogukonnas tekitas see ebakindlust, mistap mõnedki lastevanemad oma lapsed pigem kohe teise kooli panid. Avinurmesse näiteks, kuhu on Tudulinnast hea bussiühendus, mõned ka Iisakusse.

ANNELY OONE

Kui Iisakus gümnaasiumiosaga jätkata, siis mitte samamoodi, vaid vaja on suurt arengut, hüpet paremuse poole.

"Oleme nüüd kuulnud, et Tudulinna volikogu komisjonid olid tegelikult kooli kinnipaneku poolt, aga keegi ei tahtnud seda ebapopulaarset otsust teha ja nii seda aina edasi lükati," rääkis Alutaguse vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjoni esimees Annely Oone.

Sessamas komisjonis arutati nii Tudulinna kooli tulevikku kui seda, milline sealne kogukond tulevikus välja võiks näha. Koolimaja on suur, ilus ja korras, sinna võiks (ka kooli kestes) üle viia raamatukogu, panna käima rohkem huviringe ja arendada klubilist tegevust. Nõnda et sellest hoonest saaks kogukonnakeskus, mille uksi kell neli kinni ei panda.

"Põhikooli muutmine 6klassiliseks ei oleks ilmselt hea mõte – näide on võtta Tudu koolist, kust pärast seda, kui põhikoolist sai 6klassiline, hakati lapsi ka noorematest klassidest ära võtma ja teise kooli viima," rääkis Oone.

Kooli hoolekogu on kooli sulgemisele kategooriliselt vastu.

Komisjoni seisukoht ja ettepanek volikogule oli, et Tudulinna põhikooli võiks sulgeda.

Sellist otsust ei saa volikogu aga nii lihtsalt teha: ühinemislepingus on kirjas, et uues vallas tagatakse konkurentsivõimeline alus- ja põhiharidus praegustes asukohtades.

Muidugi on võimalik ühinemisleping avada – kui 3/4 volikogu koosseisust seda soovib – ja seda punkti muuta (kui 3/4 volikogust selle poolt on).

Volikogu otsustas, et ühinemislepingut avama ei hakata. Mis tähendab, et Tudulinna kool tegutseb vähemalt kolm järgmist aastat, misjärel asja uuesti kaalutakse. Seega on kooliperel ja kogukonnal kolm aastat võimalus kooli arendada ja lahendusi leida.

Iisaku gümnaasiumis jaanuaris toimunud rahvakoosolekul toetas valdav osa inimesi kooli jätkamist gümnaasiumina. MATTI KÄMÄRÄ

Iisaku gümnaasiumi otsus märtsis

Iisaku gümnaasiumi gümnaasiumiosa jätkamine oli samuti juba eelmises vallavolikogus korduvalt arutusel, sellegi otsuse tegemine jäeti uuele ühendvallale.

Õpetajad, õpilased, hoolekogu ja kogukond on üsna üksmeelselt seda meelt, et kool peab gümnaasiumina jätkama. Õpilased võtsid asja nii tõsiselt, et kutsusid rahvakoosoleku kokku ja pakkusid seal tuleviku arenguhüppeks hulga häid ideid välja.

Volikogu haridus- ja kultuurikomisjon võttis need – ja teisedki ettepanekud – tõsiselt arutada.

Arendada Reinar Halliku korvpalliakadeemiat. Arendada e-sporti: programmeerimine, robootika, 3D; partneriks võiks olla mõni IT-ettevõte. Arendada loodustemaatikat: rekreatsioon, keskkonnakaitse, ökoloogia. Kasutada e-õpet. Arendada õppekava, tuua juurde uusi valikaineid. Nimetada kool ümber Alutaguse gümnaasiumiks.

"Nii komisjon kui volikogu jõudsid seisukohale, et kui gümnaasiumiosaga jätkata, siis mitte samamoodi, vaid vaja on suurt arengut, hüpet paremuse poole," ütles Annely Oone.

Nõnda tegigi volikogu vallavalitsusele ettepaneku koostada 15. märtsiks selge kontseptsioon kooli gümnaasiumiosa arendamiseks (koos eelarvega). Komisjon kujundab oma seisukoha pärast kontseptsiooniga tutvumist ning volikogu teeb otsuse eeldatavasti märtsikuisel istungil.

Valges saalis näeb Kohtla-Järve kunstnike Mihhailovskojes valminud maale

IRINA KIVISELG
irina@pohjarannik.ee

Kohtla-Järve põlevkivimuuseumi valges saalis avati teisipäeval näitus "Mihhailovskoje etüüdid". Näitusel on väljas Kohtla-Järve maalikunstnike Olga Žarkova, Aarne Hanni, Aivar Rihkranna ja Juri Horevi 36 tööd, mis on valminud Mihhailovskojes Puškini looduskaitsealal toimunud plenääril.

Kunstnikud sättisid oma ühisnäituse ühele ajale Eesti Vabariigi juubeliga, sest on veendunud: Eesti ja Venemaa vahelised tihedad kultuurisidemed on suurepärane kingitus Eestile tema edasise õitsengu heaks.

Plenäär toimus kevade alguses ning tänu sellele kannavad kunstnike loodud maastikupildid vaataja tärkava looduse atmosfääri: ühes autoritega jalutab vaataja mööda vana pargi maalilisi teid, peatub korraks, et kuulata jõevee vulinat ja imetleda vanu mõisaid... Emotsioone lisavad näitusele välja pandud fotod, mille kunstnikud on teinud oma jalutuskäikudel iidses pargis.

Viimasel plenääril käis kunstnikega kaasas ka Jõhvi poeet Viktor Gaitšuk, kes kajastas Puškini looduskaitsealal kogetud emotsioone luuleridades.

"Käisin koos kunstnikega Puškini Mägedes esimest korda," sõnas Gaitšuk. "Ning muljed on kirjeldamatud! Kunst sündis seal otse minu silme all: nägin neid paiku kunstnikega ühel ajal, samas päikesevalguses... Osa töid sai valmis kohapeal, mõned tööd aga lõpetati juba Eestis tagasi olles. Hämmastav, kui palju mõtteid ja emotsioone neist igaühes peidus on!"

Sõnad läksid hinge

Näituse avamisel Viktor Gaitšuki esituses kõlanud luule aitas kohalviibinutel sukelduda iidse pargi romantilisse atmosfääri.

Aarne Hanni ja Aivar Rihkrand rääkisid, et Kohtla-Järve kunstnike ühenduse liikmed on maalinud Puškini Mägede maastikke ja mõisaid eri aastaaegadel. Maalikunstnike kogusid on täiendanud kümned plenääridel valminud tööd, nende etüüdid ja maalid on aga väljas olnud ka Puškini Mägede teadus- ja kultuurikeskuses (kusjuures osa neist kinkisid autorid muuseumile, osa aga ostis muuseum ise oma kogu jaoks ära).

Käesolev näitus koosneb peaaegu tervikuna viimasel plenääril valminud töödest, valdavat enamikku neist näeb laiem publik esimest korda. Kõige viljakamaks autoriks osutus Olga Žarkova ning tema meesterahvastest kolleegid ei olnud tema kiitmisega kitsid.

Koostöö loomevallas tugevdab sidemeid

"Koostöö Puškini looduskaitsealaga sai alguse 2012. aastal, mil Eesti ja Venemaa kultuuriministeerium partnerluslepingu allkirjastasid," rõhutas Kohtla-Järve kunstnike ühenduse esimees Aivar Rihkrand. "Selle lepingu raames koostati ka Puškini looduskaitsealal toimuvate plenääride projekt ning nende aastate jooksul on plenääre olnud juba neli."

Teisipäeval toimunud näituse avamisel külvasid kolleegid Olga Žarkova komplimentidega üle. PEETER LILLEVÄLI

Kunstnike sõnul aitavad säärased sõidud neil loominguliselt areneda ning on abiks ka töös õpilastega. Tänavu kevadel toimub järjekordne meistriklass Peterburi kunstide akadeemias – selle plaani aitas ellu viia Kohtla-Järve linnavalitsuse toetus.

Neil aga, kes soovivad Eestist lahkumata Mihhailovskojes ära käia, tasuks valgesse saali kiirustada – näitus jääb seal avatuks 10. märtsini.

Amadeuses rokib "Rodeo"

Esmaspäeval, 26. veebruaril kell 18 näeb Jõhvi kontserdimaja kinos Amadeus rokkivat dokumentaalfilmi "Rodeo" Mart Laari esimesest valitsusest. Seejärel toimub arutelu filmi üle koos režissööri Raimo Jõerannaga.

Taasiseseisvunud Eesti esimesele põhiseaduslikule valitsusele, mis saab noore ja kogenematu peaministri Mart Laari juhtimisel võimule 1992. aasta sügisel, ei ennustata valitseva kaose keskel paari kuudki. Ometi suudetakse võimul püsida kaks aastat, viies ellu hulga radikaalseid reforme.

Soov "plats puhtaks lüüa" – vabaneda täielikult okupatsiooniaja pärandist ja eelmise valitsuse "pehmest" teest – teeb Eestist välismaal eduka üleminekuriigi musternäidise. Aga kodumaal saadab Laari valitsust üks skandaal teise järel.

Usalduse hoidmisest ja kaotamisest rääkiva loo keskmes on konflikt aatemeeste ja pead tõstva uue majanduseliidi vahel, kus peaministril jääb häid valikuid järjest vähemaks.

See on avameelselt ja paraja eneseirooniaga jutustatud ühe tänapäevase riigi loomise lugu. Lugu noortest idealistidest, kellest saavad poliitikud.

"Laari esimene valitsus, mis oli ametis 21. oktoobrist 1992 kuni 8. novembrini 1994, oli väga *rock'n'roll*. Aeg oli selline, et vaid väga hulljulged mehed võisid selle metsiku hobuse selga karata ja mitte karta, mis sellest kõigest saab. Oli vaja tegutseda ja seda see valitsus oma parimat äranägemist mööda tegi. Filmi loojate suurim saavutus on, et rohkem kui tunnipikkuse filmi ajal võib vaataja mainitud metsiku hobusega kaasa kapates unustada hingamise – unustada filmi sisse minnes kõik muu.

Selle garanteerivad minu meelest ideaalselt valitud kujundikeel – vesterni kujund! – ja rokkiv montaaž. Huvitav vaadata nii neil, kes neid aegu mäletavad, kui ka neil, kes näiteks ise 1992. aastal sündisid. Hea kink Eestile sünnipäevaks!" ütleb ajakirjanik Teet Korsten, kes juhib pärast filmi toimuvat kohtumist režissöör Raimo Jõerannaga.

Äsja valminud 75minutilise dokumentaalfilmi "Rodeo" autorid on Kiur Aarma ja Raimo Jõerand, operaator Manfred Vainokivi, montaaži autor Matti Näränen, helioperaator Horret Kuus ja muusika on Ardo Ran Varreselt. Filmi produktsioon: Kiur Aarma, Ari Matikainen / Traumfabrik & Kinocompany.

Pilet 5 ja 4 eurot. (PR)

"Ma ei saa sellest siiamaani aru, miks just mina peaministriks sain, aga kui töö on juba kord peale pandud, tuleb see ära teha," ütleb Mart Laari kaadritagune hääl "Rodeo" alguses. KAADER FILMIST "RODEO"

ALEKSANDR LUPANOV: *Kui inimene otsustab ohvitseriks saada, on ta seda surmani*

Piirilinna kaitseliitlasi instrueerib Vabadussõja veterani lapselapselaps

Aleksandr Lupanov: "Tüdrukud peavad lugu noormeestest, kes on kaitseväes käinud. Võib-olla ka seetõttu, et nende käitumine on muutunud – noormees on enne ja pärast ajateenistust erisugune. Aga kuidas see rahvuseid pidi on, ei oska ma kommenteerida." MATTI KÄMÄRÄ

■ Paraku on Eestis ka inimesi, kes arvavad, et Eesti-armastus ja patriotism käivad rahvuseid pidi. Rahvusriigi edu peitub ilmselt aga selles, millest räägib presidendilt äsja ordeni pälvinud kaitseliidu Narva malevkonna instruktor kapten Aleksandr Lupanov – tuleb panustada noortele. Noored on vaenuliku propaganda suhtes immuunsemad – isegi kui seda tulistatakse nende kallis emakeeles.

TEET KORSTEN
teet@pohjarannik.ee

Laiem avalikkus kuulis teist veebruari alguses, kui sai teatavaks, et president Kaljulaid annab teile Kotkaristi V klassi ordeni. Te olite esimene Narvast pärit noormees, kes asus omal ajal õppima kaitseväe ühendatud õppeasutuste kõrgemasse sõjakooli. Kuidas nii läks?

Olen Narvas sündinud, lõpetasin kohaliku gümnaasiumi. Polnud plaanis tegevkaitseväelaseks saada. Tahtsin minna TTÜsse inseneriks õppima. 2002. aasta juunis rääkisid tuttavad, et Tartus on kõrgem sõjakool, millest mul polnud aimugi – ei teadnud, et selline õppimisvõimalus Eestis üldse on. Otsustasin, et käin sealt läbi – äkki õnnestub. Tegin paar sisseastumiseksamit ja mind võeti ilma järjekorrata ajateenistusse. Muidu pidi tol ajal pingutama, et ajateenistusse saada ajal, mil ise tahad.

Alguses oli šokk ja mõtlesin, et kaitseväelaseks küll ei taha. Aga kahe-kolme kuuga harjusin sealse eluga ära ja hakkas meeldima – tekkis kindel plaan pärast ajateenistust sõjakoolis jätkata. Juhtuski nii, et esimesena Narvast lõpetasin selle kooli. Kümme aastat, kui teenisin Tapal, olin eemal perekonnast, kes oli siin, Narvas. Nüüd olen kodus ja tegelen lemmikasjaga: olen küll vormikandja, aga samas olen igal õhtul pere juures.

Kas teie suguvõsas on varem sõjaväelasi olnud?

Kutselisi sõjaväelasi pole olnud, aga vanavanaisa osales ratsaväelasena Eesti Vabadussõjas. Vanaisa, vastupidi, teenis Nõukogude armees ja sõdis Velikije Luki all ning sai ka paar korda haavata. Isa on armeeteenistuse fänn – ise ta tegevväelaseks ei hakanud, aga tahtis, et läheksin sõjaväkke. Kui olin laps, oli ta üliuhke, et tema vanaisa oli kunagi Eesti armees võidelnud, ning sageli näitas ta mulle tema fotot sõjaväevormis ja mõõgaga käes. See avaldas mulle sügavat muljet. Isa on samuti Eesti patrioot, ehkki ta eesti keelt ei räägi.

Meie suguvõsa on Eesti alal elanud juba üle 200 aasta ja ma arvan, et rahvusküsimus pole nii oluline – loeb see, et inimene peab seda maad oma kodumaaks. Muud maad, mida ta armastaks, pole – see on ainuke, mis tal on südames. Võimalik, et isa ongi üks "süüdlastest", et selle elukutse valisin, ja minu ratsionaalne mõistus. Mõtlesin, et lähen sõjakooli, kuna majanduslik seis polnud perekonnal just kõige parem, aga õpe sõjakoolis oli tasuta – koguni maksti väikest stipendiumi.

Räägime eesti keeles, mis on teil ideaalne, aga milline oli keeleoskus, kui kõrgemasse sõjakooli astusite?

Õppisin eesti keelt Narva humanitaargümnaasiumis, aga praktikat polnud üldse. Kui ajateenistusse läksin, oli sellega raskusi – umbes neliviis kuud võttis aega, et harjuda ja aru saada kõigest, millest räägitakse.

Ajateenistuse ajal sain sisse ka nooremallohvitseride kooli ja selle lõpetamise järel sai minust nooremseersant. Siis oli vaja juba rääkida osata. Alguses oli mõningane barjäär, aga hiljem kadus ka pelg teha vigu. Teenistuse ajal sain tublisti praktikat ja sõjakooli astusingi keskmise tasemega. Seal oli alguses loomulikult samuti raske, aga sain hakkama.

On räägitud, et vene emakeelega noormeestele on ajateenimine hea võimalus integratsiooniks. Mide te sellest arvate?

Arvan, et nii on. Väga paljud, kes tulevad Ida-Virumaalt, ei teagi, milline on Eesti ja milline on eestlane. Ajateenistuses nähakse väga erisuguseid inimesi, kuuldakse, kuidas elatakse teistes Eesti kantides, saadakse uusi sõpru. Ma arvan, et meelsus ja arvamus Eestist üldiselt muutub ning patriotism osal tekib ja teistel tugevneb. See mõjutab kindlasti väga palju positiivselt.

Praegu vestleme soliidses kaitseliidu Alutaguse maleva Narva malevkonna hoones, mis hiljuti tegi läbi uuenduskuuri. Võite selle ajaloost rääkida?

Hoone ise valmis XX sajandi alguses ja esmalt oli tegu kloostrihoonega. II maailmasõja ajal sai hoone kannatada, aga seinad jäid püsti. Tegu on ühega

CV

* Sündinud 28. augustil 1983 Narvas.
* 2002 lõpetas Narva humanitaargümnaasiumi.
* 2002-2003 ajateenistus Tapa väljaõppekeskuse suurtükiväegrupis.
* 2003-2006 kõrgem sõjakool Tartus – ohvitseriks saamine.
* 2006 - 2016 teenistus 1. jalaväebrigaadi suurtükiväepataljonis rühmaülemast kuni nooremallohvitseride kursuse ülemani.
* 2016-2018 Alutaguse maleva Narva malevkonna instruktor.
* Abielus, 2 lapse isa.
* Meeldib jalgpalli mängida ja looduses viibida.

vähestest hoonetest, mis pärast sõda Narvas püsti jäid. Hiljem oli siin sõjakomissariaat, aga kui Eesti taasiseseisvus, said kaitseliitlased siia asuda. Alguses tegutses hoone keldrikorrusel ka baar – see võis tunduda omapärase kooslusena.

Nüüd on päriselt tegu meie koduga. Siin ei käi inimesed ainult õppimas, vaid ka suhtlemas – paljud käivad siin ka vaba aega veetmas. Plaanis on siia ka jõusaal tekitada – see on juba tööprotsessis ja arvan, et peagi hakkab siin rohkem rahvast käima. Kui Urmas Reinsalu oli veel kaitseminister – ta on praegu ka Narva malevkonna ridades – ja kord siin käis, nägi ta, kui kehvas seisus hoone on. Vahest tänu temale renoveeriti maja täielikult. Praegu kannabki üks klassiruumidest Reinsalu nime.

Vahest on mõnele lehelugejale vaja seletada, mis vahe on kaitseliidul ja kaitseväel ning kuidas nad omavahel suhestuvad.

Kaitseliit erineb kaitseväest ainult selle poolest, et siin majas käivad koos vabatahtlikud. Siinseid inimesi pole vaja eriti motiveerida ja asjade ärategemiseks piisab sellest, et korra räägid, kuidas peab olema. Kaitseväes on suur protsent inimesi, ajateenijaid, kes on selleks sunnitud. Varustus ei erine eriti ja eesmärgid on samad. Kaitseliit ongi üks osa kaitseväest – me oleme alati valmis kaitseväge toetama.

Kui olin Tapal suurtükiväepataljonis kompaniiülem, helistas mulle brigaadikindral Artur Tiganik ja küsis, mida ma arvan sellest, et kohalik inimene, Narva poiss, võiks tulla kohaliku malevkonna instruktoriks. Ütlesin, et suhtun positiivselt, aga mina ei otsusta midagi – ülemused otsustavad, kas saan üle minna või mitte. Varem oli mul ülemusega kokkulepe, et aasta pärast asun kaitseliidu staapi Jõhvis. Juhtus aga, et aasta varem sain Narva malevkonna instruktoriks. Minule on suur au siin olla ja selle nimel, et väljaõpe oleks siin paremini organiseeritud, ma töötangi.

Äsja rääkis järgmine kaitseväe ülem brigaadikindral Martin Herem nendest, kes võtavad enda peale esimesena löögi, kui v aenlane peaks ründama. Narva on meie esimene kaitseliin. Kuidas teie seda näete?

Sõjaplaanidest ei saa ma rääkida – sellest, mida kaitseliit ohu korral teeb –, sest tegu pole avaliku infoga. Võin rääkida üldisest olukorrast. Kui räägitakse, et Narvas on 95 protsenti vene keelt kõnelevaid inimesi, on siin tegelikult ka päris palju neid, keda saab nimetada Eesti patriootideks – kes on valmis oma kodumaad ja kodu ühes lähedastega kaitsma. Neid inimesi tuleb meie majja aina juurde. Malevkonnas on ligikaudu 250 kaitseliitlast, kellest 70 protsenti on vene emakeelega.

Tegu on peamiselt noortega, kes varem polnud kuulnudki, et Narvas on kaitseliit olemas. Aga me osaleme mitmesugustel Narva linna üritustel, inimesed näevad meid ja uurivad, millega tegeleme. Praegu ongi meie peamine eemärk noortele panustamine. Siia majja said loodud ka noorkotkaste grupid ja on vabatahtlikke entusiaste, kes on valmis oma vabast ajast nendega tegelema. See on kõnekas ja see on meie tulevik – mitte pelgalt kaitseliidu, vaid Eesti kui ühiskonna tulevik üldse.

Kaitseliit ei tegele poliitikaga selle tavamõistes, aga see on faktor, mis meid mõjutab. Kuidas teie vaenuliku propagandaga kokku puutute?

Tavainimene ei saa aru, et propaganda käib iga päev. Telekanal lülitatakse sisse ja venekeelne kanal on taustaks, vaadatakse uudiseid ning seal ei vasta paljud asjad tõele. Aga siin majas me poliitikast eriti ei räägi. Ja see on minule positiivne. Näiteks ka linnavalitsuse esindaja ei tule siia, rääkimaks, mida ja kuidas ta teeb, sest siin suheldakse teemadel, mis meid koos hoiavad, ühistel eesmärkidel. Propagandaga me siin kokku ei puutu – meie maja ees ei käida plakatitega, kus keegi meid reetureiks nimetaks. Ehkki ma usun, et osa nii arvab – "kuidas on võimalik, et venelased on kaitseliidus?!".

Kas ise adute, kuidas sõjaväeline haridus ja karjäär on teie isikut formeerinud, või oletegi sündinud sellise korrastatud inimesena?

Ei usu, et olen sündimisest peale selline olnud. Distsipliin on kõige olulisem tegur ja selle ma omandasingi sõjaväes. 18.-20. eluaasta ongi periood, mil inimene läheb ajateenistusse ja mil tal on võimalus see distsipliin omandada. Distsipliin ei aita ju ainult sõjaväelasel hästi hakkama saada, vaid ka tsiviilelus. Kui ülemad näevad, et alluv on distsiplineeritud, kohusetundlik ja teda võib usaldada, siis on tal hea tulevik. Ohvitserikutse nõuab, et sa igas olukorras – ka tsiviilelus – jälgid, mida sa räägid ja mida teed. Olla ohvitser on väga suur au. Kui mõni ohvitser käitub ebaväärikalt ja rikub korda, pole see minule vastuvõetav. Kui inimene otsustab ohvitseriks saada, on ta seda surmani.

Äsja olin žüriis, kus tuli hinnata kooliõpilaste kõnesid teemal "Minu Eesti". Kui teilt küsida, mis on teie Eesti, siis mida selle peale ütlete?

Inimesed kuuluvad alates sünnist – lasteaiast alates – erisugustesse organisatsioonidesse, aga Eesti kui riik on kõige laiem ja tugevam organisatsioon. Kõik me kuulume sellesse ja see on eraldi teema, kui mõni sellesse organisatsiooni ei usu. Mina olen üks nendest, kes usub, ja ma tahan olla üks osa sellest.

Kuidas kohtusite oma naisega?

Kui ajateenistus lõppes, tulin samal päeval tagasi Narva ja kohtusin sõbraga. Sõbral omakorda oli kaasas pruut, kes võttis sõbranna kaasa. Sõbrannast saigi minu tulevane naine. Olin 24aastane, kui abiellusime. Suhted polnud lihtsad ja seda vahest minu süül, sest läksin kohe sõjakooli ning Narvas sain käia vaid mõnel päeval. Aga naine ootas ega tahtnud mind käest lasta. Ta ootas kolm ja pool aastat, mil õppisin sõjakoolis. Siis läksin Tapale teenima ja nii ootas ta veel kümme aastat. Nüüd on mul poolteist aastat päriselt koos elamise staaži – ehkki tutvusime 2003. aastal.

Okupatsiooniajal oli see vahe, et just vene rahvusest tüdrukud hindasid rohkem neid, kes olid ajateenistuse läbinud. Kas praegu võib ka rahvuseid pidi märgata sellist erinevat suhtumist?

Arvan, et see on samuti, nagu see oli 20 aastat tagasi. Tüdrukud peavad lugu noormeestest, kes on kaitseväes käinud. Võib-olla ka seetõttu, et nende käitumine on muutunud – noormees on enne ja pärast ajateenistust erisugune. Aga kuidas see rahvuseid pidi on, ei oska ma kommenteerida.

Kuidas saite teada presidendi tunnustusest?

5. veebruari hommikul avasin Facebooki ja üks inimene kirjutas: "Õnnitlen ordeni puhul!" Mulle oli see täielik üllatus. Teen oma tööd, nagu peab tegema, ja saan selle eest palka. Muidugi on autasu positiivne, aga ma ei tööta ordeni pärast – minule on kvaliteetne töö tegemine ja siinsetele inimestele kasulik olemine tähtsamad. Meie organisatsioonis sõltub väga palju instruktori suhtumisest.

HEDWIKA KELL: *Iga päästetud elu võtab ära psühholoogilise väsimuse, mis tekib sellest, et inimesed ei helista siia rõõmu, vaid murega*

Eesti eesliinil: "Häirekeskus. Tere! Mis juhtus?"

■ Ida häirekeskuse töötaja Hedwika Kell teenib hädakõnesid vastu võttes ja abi välja saates Eesti riiki ning rahvast, olles oluline lüli turvalisuse ahelas. Päästekorraldaja töö on tema hobi ja kutsumus.

SIRLE SOMMER-KALDA
sirle@pohjarannik.ee

Kuidas mõjutab päästekorraldajate tööd see, et geograafilisi piire enam ei ole ja Ida häirekeskuses tuleb teenindada ka näiteks saarte hädaabikõnesid?

Jah, eelmisest sügisest on n-ö liinid lahti ja võtame kõnesid vastu üle terve Eesti. Kõne tuleb sisse sinna, kus on vaba operaator.

Jah, me ei orienteeru nii hästi väikesaartes, aga me kasutame väga hästi oma kaarti, kus enamik sissetulevaid kõnesid positsioneeritakse.

See on suureks abiks, sest kui näiteks liiklusõnnetus on toimunud metsa vahel, juht on teadvuseta ja kaassõitja tagaistmel magas ega tea asukohta, siis me saame mingi punkti paika ja päästjad on võimalik välja saata.

Seejärel hakkame asukohta täpsustama ja küsimusi juurde esitama. Küsimine ei ole mõeldud inimeste kiusamiseks ja liinil hoidmiseks – kiirabi, politsei ja pääste jaoks on see abistav info.

Näiteks kui teatatakse tulekahjust ja me saame kõne ajal teada, et korteris viibib inimesi, siis päästemeeskond saab juba autos selga panna suitsukeldumisülikonna ega raiska hiljem sellele aega.

Samamoodi meditsiinikõnede puhul – kui ma küsin inimese käest, mis ravimeid ta on manustanud, siis kiirabi hoiab aega kokku ja saab juba sõidu ajal mõelda, mida tema peaks juurde andma.

Aga abi läheb välja kohe, kui oleme teada saanud, mis juhtus, kellega juhtus ja kus juhtus. Selle koha pealt töötame väga kiiresti. Viivitused võivad tekkida ainult juhul, kui inimene üldse ei tea aadressi.

Kas seda juhtub tihti?

Juhtub. Näiteks möödasõitja kusagil nägi midagi ja võib jääda koha kirjeldamisega toppama. Nii et enne kui 112 number valida, tasub natukene ringi vaadata. Me paneme küll paika orienteeruva asukoha, aga see ei pruugi alati täpne olla. Ja kõiki kõnesid ei positsioneerita.

Kui palju on neid kõnesid, mida ei õnnestu positsioneerida?

Üldiselt on need kõned, mis on tehtud kas SIM-kaardita telefonilt või välismaise kaardiga. Aga asi läheb kogu aeg järjest paremaks.

Võin tuua ühe näite liiklusõnnetusest, kus meesterahvas oli täielikult kaotanud orientatsiooni ja oskas ainult 112 valida. Aga meie keskkaart tegi seekord minuga imepärast koostööd ja pani asukoha sada protsenti täppi.

Samuti on mul tuua uskumatu näide, kus oli väga kiire kiirabikutse. Naine oli teadvuseta ja helistaja paanikas – ainus asi, mida ta oskas öelda, oli see, et maja ees on oranž auto. Kõik. Usaldasin jällegi kaarti, sain umbkaudse punkti, panin kirja, et oranž auto. Ja kiirabi leidis selle koha üles! Imetlen meie operatiivtöötajaid.

Kõige parem teejuhatus oli see, kui inimene leidis end pühade ajal endale tundmatust kohast ja ütles: "Siin on kuusk kuuse otsas." Olin nii õnnelik, et see tuli piirkonnast, kus ma ise elan – Tammiku mikrorajoonist. Teadsin, et seal pandi tõepoolest mõni aeg tagasi kuuskukujulised kaunistused, kus oli kuusk kuuse küljes.

Inimestel juhtub väga segaseid lugusid ja nad võivad ka keset linna ära eksida.

Kas sa hiljem jälgid, kuidas üks või teine sündmus lõpeb?

Ma proovin jälgida sündmuste käiku. Kui ma lasen õhtul teetassi taga peast läbi, mitu elu sai päästetud, siis see on minule omamoodi motivatsioon, miks ma hommikul rõõmsalt tagasi tulen.

Kui palju päästetud elusid, millega end mõttes premeerida, ühe vahetuse jooksul koguneb?

Ma ei pea täpset arvestust, aga palju. Iga päästetud elu toob mulle rõõmu, võtab ära psühholoogilise väsimuse, mis tekib sellest, et kõned on üldiselt negatiivsed. Inimesed ju ei helista siia rõõmu, vaid murega.

Kas sa ei ole selles suhtes immuunseks muutunud?

Ei. Loomulikult ei saa võtta seda tööd kogu aeg koju kaasa. Aga olen nutnud ja kõnesid hiljem läbi elanud, kuigi inimesed on mulle võõrad.

Näiteks oli üks väga raske kutse väikelapsega, aga minu vahetus just lõppes ja kiirabi viimane info oli, et vist ei õnnestu tema elu päästa. Ma olin sellest nii löödud. Mul tulid vabad päevad ja juhtus selline tore asi, et uudiseid lugedes sattus kätte artikkel sellestsamast vastusündinud lapsest ja tema emast, kuidas nad sattusid haiglasse ja kuidas neil on nüüd kõik hästi.

Tookord helistasin vanematele ja ütlesin: "Teate, te tegite mu nii õnnelikuks!" Isa hakkas nutma, ta oli üllatunud, et keegi võõras nende pärast muretses. Nii et olen andnud tagasisidet küll.

Kas sinu tööle antakse tagasisidet?

Väga vähe, sest inimene ei mõtle selle peale, et meie oleme see esimene lüli.

Inimene tänab pigem viimast lüli, kes aitab?

Jah. Ta ei mõtle, kui palju oleneb tegelikult meie töö kiirusest. Meil ei ole võimalust eksida, peame minuti jooksul panema paika inimese haigusliku seisundi, politseisündmuse puhul selle, kui suures ohus on inimese vara või tervis.

See on hästi-hästi kiire töö. 12 tundi pidevat valmisolekut. Ei ole sellist asja, et jäin unelema ja oma asju mõtlema. Lisaks töötad kogu aeg nelja monitoriga ja pead kõike jälgima.

Pead ka võõrkeeltes väga kiiresti orienteeruma, mis täpselt juhtus, sest kui inimene on šokiseisundis, siis vahel ei tule sealt midagi adekvaatset. On väga kiireid sündmusi, näiteks kedagi rünnatakse tänaval...

Sel juhul satud justkui ise ärevate sündmuste keskele...

Jah. Mulle pakuvad hästi rasked kutsed rahuldust. Sellised kutsed, kus jätangi inimese liinile nii kauaks, kuni ma kuulen, et abi on kohal. Sa pead julgema võtta seda vastutust, et suudad inimesele nõu anda ja samal ajal hinnata ohtu nii täpselt, et ei pane helistajat veel suuremasse ohtu.

Näiteks lähisuhtevägivalla puhul peidame piltlikult koos naiste ja lastega, kuni politsei tuleb. Sa kuulad helistajat, lohutad teda vajaduse korral ja samal ajal annad kogu aeg infot edasi. Sealjuures ei tohi langeda emotsioonidesse, muidu nutaksid koos helistajaga.

Vestleme 7. veebruaril, kolmapäeva lõunal. Millist abi on täna tulnud välja saata?

Keskmiselt võtame 12tunnise vahetuse jooksul vastu sada kõnet.

Päästekorraldaja Hedwika Kell kinnitab, et teadmatus, mida toob järgmine kõne, annab adrenaliini ja hoiab värskena. "Niisama tiksumine mulle ei istu." MATTI KÄMÄRÄ

Täna tegi esimese kõne üks naisterahvas, kes oli väga endast väljas. Keegi oli talle öelnud, et tema emaga on vist midagi juhtunud, ja tal puudus temaga täielikult kontakt. Tegin politseile infosündmuse. Politsei kontrollib, kas midagi on juhtunud, ja vajaduse korral võtab helistajaga ühendust.

Täna on olnud suhteliselt keerulised sündmused. Inimene raudteel pikali, teadmata põhjusel, hästi kiire reageerimine. Ilm oli hommikul kehv ja palju avariisid, õnneks polnud inimkannatanuid, vaid plekimõlkimised.

Terviseprobleemidest olid esikohal südamehaiged. Oli ka väga kriitilisi, valu rinnus kutseid, kus meedikud pidid elustama.

Üks möödakäija andis teada, et kolm alaealist kõigepealt huligaanitsesid – loopisid sõidukeid lumepallidega –, siis panid end ohtu jää peal ja seejärel ronisid posti otsa endast pilte tegema ja end filmima. Väga erinevad sündmused.

Kas tavaliselt on kesknädal rahulikum?

Me ei tea seda kunagi ette.

Inimeste hädad nädalapäeva ja kellaaega ei küsi?

Õnnetus ei hüüa tulles. Võib täiesti olla kesknädala öövahetus, kui inimesed peaksid olema rahulikult kodus, aga juhtub väga suuri õnnetusi. Samas võid ilmaolude tõttu olla valmis kõige hullemaks, aga inimesed saavad liikluses täitsa hästi hakkama.

Mõned päevad häirekeskuse kalendris on siiski natukene punasemad?

Rohkem võib kõnesid ennustada reede ja laupäeva öösel. Täiskuu ajal valutab. Aga äkki ta on südamehaige ja seal on hoopis väga kiire kiirabikutse?

Meditsiinikutsete puhul küsime nii palju just sellepärast, et välistada suuremat ohtu. Need küsimused on spetsialistide koostatud ja me ei küsi midagi üleliigset, vaid teeme seda inimeste endi huvides. Näiteks paneme inimese enda kirjelduse põhjal madalama prioriteedi ja kui me nüüd juurde ei küsi, siis ei tulegi välja, et tegelikult peab reageerima väga kiiresti, sest seisund võib ruttu minna eluohtlikuks.

Ja vahel on vastupidi – inimene ise seab ohutaseme kõrgemaks, kui see tegelikult on?

Me ei saa ühtegi olukorda alahinnata, aga vahet tuleb teha, kas seisund on tõesti eluohtlik või on tekkinud kõrgest vererõhust või lapse kõrgest palavikust paanika.

See ei ole nii, et mida hullemaks inimene olukorra maalib, seda kiiremini talle abi tuleb. Me teeme selle ikkagi küsimustega selgeks, aga me ei jäta kedagi abita.

Kui inimesel on vaja lihtsalt konsulteerida, mitu milligrammi ravimit võtta või kuidas õigesti kompressi teha, siis selleks on perearsti nõuandetelefon. Ja kui inimene leiab kehalt puugi, siis ka puuk ei ole olukorraline sündmus. Täpselt samamoodi nõustab politsei infotelefon. Näiteks kui on küsimus, kuidas dokumenti pikendada, siis selleks ei pea valima 112. Ja 110 on minevik.

Me ei ole ei politseiega kiirabi, meie oleme vahelüli: võtame info vastu ja anname edasi. Teeme kõik koostööd, et abi jõuaks kiiremini kohale ja poleks inimeste jooksutamist eri numbreid pidi. Inimene ei pea kunagi kartma, et info jääb kusagile toppama. Kõige tähtsam on meile edasi anda, mis juhtus, kus juhtus ja kellega juhtus.

Neid on vist vähemus, kes suudavad säilitada kaine mõistuse ja anda täpseid juhiseid.

Selliseid ikka on ja tihtipeale on need lapsed. Nad on nii asjalikud. Ma ei tea, kas seda õpetatakse koolis või kodus, aga nad teavad oma aadressi ja saavad väga hästi hakkama. Tõesti – aplaus sellistele lastele!

On ka inimesi kõrges eas, kes on väga adekvaatsed ja räägivad kõik vajaliku ära. Vahel jääb selline tunne, nagu keegi loeks kutse ette. Sinu asi on see ainult ära vormistada ja abi välja saata.

Kuidas sinust päästekorraldaja sai?

Valisin häirekeskuse töö hobi järgi ja mul läheb siin neljas aasta. Minu uristus oli saada anestesioloogiks, kuid elu tahtis teisiti. Tulid 1990ndad ja valisin algul hoopis erasektori. Aga see hobi jäi.

Kuidas sa seda hobi elus hoidsid?

Olen läbinud väga palju meditsiinikoolitusi. Olen õppinud ka meditsiinikoolis, aga minust mitteteolenevatel põhjustel ma seda lõpuni ei käinud.

Praegu hoian hobi elus sellega, et kui teised inimesed loevad vabadel päeval head juturaamatut, siis mina võin hakata uurima hoopis mingit Tartu ülikooli doktoritööd või ravimiinfot. Kui kuulen mõnest uuest ravimist, võin lausa molekulaarsete võrranditeni välja uurida, kuidas see inimorganismis täpselt toimib.

Kas eelkõige köidab siis meditsiini pool?

Ma ei sai seda enam öelda, sest lisaks päästekorraldaja erialale olen lõpetanud ka sisekaitseakadeemia justiitskolledži. Minu ema on jurist ja temalt sain seadusandluse pisiku. Ma võin karistusseadustikku lugeda niimoodi, nagu teised loevad Põhjarannikut. Vahel unustangi end Riigi Teatajasse.

Häirekeskus on minule kesktee, kus minu huvid on läbi põimunud. Kunagi ei tea, mis tuleb. Näiteks mõni diagnoos, millest ma ei ole kuulnud. Mul läheb kohe lamp peas põlema, et ohhoo, uurin peensusteni välja ja järgmine kord ma tean. Kui tean, siis julgen võtta ka vastutuse.

Iga lamp, mis sul peas põlema läheb ja innustab juurde uurima, aitab sul oma töös paremaks saada?

See on areng. Ja areneda saad sa ise. Ei saa jäädа lootma, et kõik teised mind arendavad. Et häirekeskus saadab mind koolitustele ja seal mina ainult arenen. Sa arened oma töös ja see ei saa muutuda selliseks, et tulin, istusin ja tegin kuidagi ära.

Ilmselt saab, aga pole lihtsalt sinu loomuses...

Mina nii ei oskaks. Mulle meeldib inimesi aidata, olla hädasolijale helistamise hetkel ainukene õlekõrs... Seda tunnet mujal ei saa.

Mulle meeldib, et kunagi ei tea, mida järgmine kõne toob. See teeb asja põnevaks ega lase ära vajuda. Pidev valmisolek on see, mis mulle adrenaliini annab ja mind värskena hoiab. Niisama tiksumine mulle ei istu.

Meil on tore ja ühtehoidev kollektiiv. Kui on rasked kutsed, siis elame kõik kaasa. Me kõik rõõmustame, kui läheb hästi.

Minu kõige pikem kõne on olnud kaks ja pool tundi. Inimene sai allergiahoo, tal tekkis kõriturse ja ta kaotas teadvuse, enne kui jõudis oma asukoha öelda. Ta oli vaheldumisi teadvusel ja vajus jälle ära. Kui oli teadvusel, siis sai küsimustele vastamiseks vastu põrandat koputada. Nii sain mingidki vastused. Abi sai välja saadetud, usaldades kaarti. Kiirabi leidis ta lõpuks üles ja inimene sai abi. Ütlen alati: lõpp hea, kõik hea.

Sain häirekeskuse pisiku, töötades Põhja prefektuuri avariitalituses, kus ma organiseerisin avariigruppide tööd ja pidin töötama koos häirekeskusega. Päästekorraldajad võtsid kutse vastu, mina olin n-ö teine aste, kes andis selle avariigruppidele edasi. Jälgisin, mis tööd nad teevad ja kui super tublid inimesed nad on. Aasta otsa mõtlesin, kas tahaksin sama töötd teha.

Tundsin, et jah, see on minu koht. Sellepärast ma ütlengi, et minu töö on minu hobi. See teadmine, et inimene saab abi, on kõige tähtsam. Ei ole vaja, et keegi sulle kogu aeg pai teeks ja sind kiidaks. Tunnustus on muidugi tore ja meie juhtkond on selle koha pealt fantastiline – nad märkavad ja tunnustavad.

Olen teinud elus sellise valiku, et saaksin oma tööst rõõmu tunda. Et töö poleks minule koorem. Ma imestan, miks inimesed ei tule päästekorraldajateks.

Pakun, et kõigi närv sellele vastu ei peaks.

Mina julgustan just natukene vanemaid inimesi. Kui inimesel on elukogemust, siis ta oskab näha laiemat pilti. Arvan, et noortele, kes on keskkoolist tulnud, on häirekeskus hüppelauaks väga raske.

Päästekorraldaja töö sobib inimestele, kellel on keeled suus, empaatiavõime, soov aidata ja valmisolek natukene aega sisekaitseakadeemias õppida *[kutseõpe päästekolledžis kestab kümme kuud – toim.]*. Riigitööl on oma eelised, näiteks pikk puhkus ja graafikuga töö.

Kui palju on tööalastest teadmistest olnud kasu vabal ajal?

Väga palju. Ükskord pidasin kinni liiklusõnnetuse korral. Oskasin juhendada, mis ja kuidas. Kord olin toidupoes, kui ühel naisel hakkasid krambid. Teadsin kohe, mida teha, kuidas hingamisteed avada, mis asendis inimene peab olema jne.

Olen harjunud sellega, et kui minu tutvusringkonnas midagi juhtub, helistatakse kohe mulle.

Sul on siis oma eraliin. Ja ise – elad sa kõigi oma teadmiste juures ülimalt turvalist elu?

Kuidas võtta. Eks ma üritan. Ennast tuleb hoida – ütlen seda ikka kolleegidele, et alustame iseendast.

Nagu lennukis tuleb hapnikumask kõigepealt endale ette panna.

Jah, täpselt. Ennast pead armastama ja hoidma, oma tervist jälgima, et sööd korralikult, jood piisavalt vett ja magad. Ütlen alati, et uni on see, mis hoiab noorena. Tuleb võtta aega oma perega koosolemiseks ja tulla igapäevasest kesknonnast aeg-ajalt välja.

Kui on väga rasked juhtumid, siis kuidas end maha laed?

Meil on võimalus saada psühholoogilist tuge, aga aeg on näidanud, et kõige parem tugi on sinu kolleeg, sinu valvevahetuse juht. Ta on kõige parem mõistja, sest teeb ise sama tööd.

Ega kõik kõned, mis tulevad, pole abi otsimiseks. Nalja saab ka. Ükskord helistas üks meesterahvas: "Teate, ma jalutan praegu pargi juures ja üks kuldnokk istub nii heas poosis elektriliinil. Kui ma praegu pildistaksin, saaksin nii hea kaadri, juhul, kui keegi küsib."

Ju ta pidas vajalikuks teada anda, sest äkki keegi soovib teha heas poosis kuldnokast pilti.

Meenub ka ühe vanainimese kõne. Ta rääkis mulle ära terve oma eluloo, kõik oma haigused. Üritasin orienteeruda, mis juhtus ja miks ta üldse selle kõne tegi. Näiteks teatas ta, et tol on ainult üks hammas. Mõtlesin, missuguse sündmuse alla see üks hammas liigitada ja kas peaks andma hambaravi numbri.

Lõpuks selgus, et probleem oli kõhuvalus: "Teate, meil on nurga peal väga hea kulinaariapood, ostsin sealt salati Pikantne ja sõin korraga terve kilo ära. Nüüd ma mõtlen, et sellepärast, et mul on üks hammas, mul vist kõht valutab."

Ja meie peaksime ühe minuti jooksul aru saama, mis inimesega juhtus. Eks me ikka suuname vestlust. Mõni ei saa sellest aru, mõtleb võib-olla, et teda ei taheta kuulata, aga me tahame kiiresti põhjuseni jõuda.

Veebruaris on sul kaks tähtsat pidupäeva: 112 päev ja vabariigi aastapäev. Kuidas neid tähistad?

11. veebruaril – 112 päeval – sööme tavaliselt torti ja patsutame ükstesiele õlale, sest päästekorraldajate tähtpäeva eraldi ei ole.

Eesti Vabariigi sajandal sünnipäeval olen tööl. Ju me ikka kiluvõileiba sööme.

Kas tunned, et esindad oma töös Eesti riiki?

Isegi kui tundub, et me istume telefoni taga ja oleme dispetšerid, siis tegelikult me esindame riiki. Me teenime oma riiki ja rahvast. Nagu on meie moto: Jumala auks,ligimese kaitseks! Tööle tulles astun uksest sisse sõnadega: "Lugupeetud kolleegid, valmis teenima oma riiki ja rahvast, Hedwika alustab." See paneb mu käima.

Ka siis, kui ma pole tööl, on mul tunne, et ma pole lihtsalt Eesti Vabariigi kodanik, vaid natukene rohkem. Esindan riiki ka siis, kui lähen Eestist välja. Ma käin palju Eestist väljas. Hoian oma vaimu värskena sellega, et elan kahes riigis. Minu teine kodu on Istanbulis. Elu on läinud niimoodi, et üle kolme aasta sõidan kahe maa vahet – isiklik elu käib pigem Istanbulis ja töine Eestis.

Mulle meeldib kahepaiksus, saan tunnetada vahet, kui tulen Eestisse tagasi. Mul oli erakorduvne juhus kohtuda Istanbuli kiirabitöötajatega ja nendega natukene kaasa sõita. Seal on rohkem liinitöö, suure rahvaarvu tõttu nad lihtsalt ei jõua liinistele individuaalselt läheneda.

Mul oli hea meel tulla tagasi ja olla tänulik. Selle eest, et ma saan pärast abi väljasaatmist võtta selle aja ja helistajale keskenduda, olla vajaduse korral tema jaoks olemas, kuni abi kohale jõuab. Olla tänulik nende sotsiaalsete garantiide eest, mida riik pakub. Selle eest, et seadus ja riik kaitsevad mind. Riik annab meile turvatunde ja meie anname selle helistajatele edasi – tähtis on seda mõlemat pidi väärtustada.

Kas sind häirib, kui inimesed kiruvad riiki?

Inimesed on stressis, kibestunud. Ma saan juba oma töös sellest aru, et inimestel on olnemured ja pigem süüdistatakse kedagi teist, kui et tehakse ise elus korrektiivid.

Riik ei tule sinu eest probleeme lahendama, sa pead ikkagi ise kusagilt alustama. Kui riik näeb, et inimene ise ennast aitab, siis ta paneb ka õla alla. Kui lähed abi paluma ja pöördud õigetesse kohtadesse, siis ega sind naljalt hätta ei jäeta.

Jah, kirumist on palju, aga see ei vii mitte kusagile. Mul ei ole sellist tunnet, et mujal on parem. Ei ole, mujal on teised probleemid.

Alati on hea tunne koju lennata. Siis lähevad mõtted kohe töö peale ja need on soojad mõtted. Ma ei saa öelda, et võtan seda tööd naudinguga, sest ma ei naudi inimeste raskusiega õnnetusi. Aga ma naudin teadmist, kui saan kasuks olla ja kõik õnnelikult laheneb. Ja meie töös saab pidevalt areneda ning asutuse sees edasi liikuda.

Kas sul on mingi positsioon silmapiiril, kuhu tahaksid oma karjääris jõuda?

Mul on olnud kõikidel töökohtadel karjääri ambitsioon, aga praegu tahan teha täpselt seda, mida ma teen. Mulle meeldib olla eesliinil. Olla väike lüli, kelle panus on hästi suur. Mulle on pakutud karjääri tegemise võimalusi, aga sel juhul jääks inimestega kontakt ära ja sellest ma ei taha loobuda.

IDA PIIRKONNA HÄDAABIKÕNED MOODUSTAVAD VIIENDIKU

Häirekeskuse Ida keskuse juhataja Ivar Kasema:

"Ida piirkonnast tuli eelmisel aastal 201 106 hädaabikõnet. See moodustab 20 protsenti kogu häirekeskusesse saabuvatest hädaabikõnedest.

Sündmusi oli kokku 86 008: neist 64 protsenti moodustasid meditsiini-, 30 protsenti politsei- ja 6 protsenti päästesündmused.

9 protsenti Ida piirkonna helistajatest valis eelmisel aastal vanast harjumusest politsei kutsumiseks ikka 110, olgugi et ühtne hädaabinumber 112 on kehtinud juba kolm aastat.

Kunagine politseinumber tasub mälust kustutada, sest numbriga 112 rakenduvad abi saatmist kiirendavad tehnoloogilised lahendused, mis numbriga 110 ei kaasne. Näiteks ei positsioneerita numbril 110 helistaja asukohta. Teiseks saab numbrit 112 valides kutsuda ühe kõnega kohale mitu abiosutajat korraga: päästekorraldaja selgitab, mis juhtus, ning häirekeskusest saadetakse välja kogu vajalik abi.

Meile on olulised kõik kontaktid inimestega ja seepärast on meie fookuses see, kuidas anda inimestele nõu infotelefonidel, millele vastamisega häirekeskus praegu tegeleb. Näiteks vastavad meie töösaalides inimesed kõnedele, mis saabuvad maantee-, pääste- ja keskkonnainfo telefonidele. Tegeleme praegu häirekeskuses aktiivselt sellega, kuidas luua paralleelselt hädaabikõnedele vastamisega ka üks kindel kontakttelefon mitteajakriitilistes küsimustes info edastamiseks."

ABIVAJAJATE POSITSIONEERIMISE PARANEB

Häirekeskuse peadirektor Kätlin Alvela teatas veebruaris toimunud pressikonverentsil, et Eestis on loodud võimekus automaatsete hädaabi- ehk eCall-kõnede vastuvõtuks.

Alates selle aasta 31. märtsist varustatakse Euroopa Liidu liikmesriikides müüdavad uued sõidukimudelid eCall-süsteemiga ja riikidel tuli teha ettevalmistused nende kõnede vastuvõtmiseks.

"Juhul kui õnnetusse sattunud sõidukis enam keegi ise abi kutsuda ei saa, tuleb praegu loota, et õnnetus toimub kohas, kus on möödujaid, kes saavad kiirelt abi kutsuda. Tulevikus ei sõltu abi jõudmise kiirus enam ainult sellest, kas õnnetusel on pealtnägijaid, vaid see info jõuab eCall-kõne rakendumisel häirekeskusesse automaatselt," selgitas Alvela.

Kevadest täiustub ka hädasolijate täpsem positsioneerimise süsteem (AML), laienedes iPhone'i kasutajatele, kes moodustavad Eesti nutitelefonide omanikest umbes 30 protsenti. Siiani oli see võimeks tagatud Androidi operatsioonisüsteemiga töötavates telefonides.

AML-süsteem kasutab nutitelefoni GPSi, wifi või mobiilsidemasti asukohaandmeid ning tekstisõnumi edastamist. Kui inimene helistab hädaabinumbrile 112, käivitab nutitelefon asukohateenused ja edastab helistaja asukohaandmed automaatselt tekstisõnumiga häirekeskusele. Helistaja asukoht kuvatakse hädaabikõnega samal ajal päästekorraldaja kaardil.

MINU EESTI: *Andekad noored räägivad, miks Eesti riiklus on nii oluline*

Õpilased kinkisid Eestile intelligentsed ja paatosevabad peokõned

Kohtla-Järve Järve gümnaasiumis toimus neljapäeval kõnevõistlus "Minu Eesti", kus 20 paremat kõnekirjutajat 8. kuni 12. klassini esitasid oma Eesti riigi sünnipäevakõne, mille hulgast žürii pidi omakorda valiku tegema. Abiturient Karlis Sootalu esitab oma kõne 24. veebruari päikesetõusul ka Valaste joa juures.

Kairi Palm: "Minu Eestil on imeline loodus, kuigi kirume ja naljatades ütleme, et Eestis on vaid 11 kuud halba suusailma, enamik ajast on külm ja kõle, siis hetkel, kui päike sirab üle härmatanud puude ja muudab kogu maa ümberringi imeliseks talveunelmaks, ei suudaks keegi vastu panna ja mitte õhata: "Ilus oled, ilus oled, Eestimaa!" Sedasama saab öelda ka inimeste kohta."
MARI-ANN KELAM

TEET KORSTEN
teet@pohjarannik.ee

Karlis Sootalu ütleb, et tema kõne tuli südamest.

"Minu Eesti on võimalus"

"Kuna olen kaitseliitlane, võis kõne kõlada veidi militaarselt ja kindlasti selline suunitlus oligi. Eesti riik on kätte võideldud ja seda peab kuidagi ka ära märkima. Kõnet ei saa nõnda teha, et istud lihtsalt maha ja kirjutad, vaid mõtteid tuleb pähe isegi siis, kui arvad, et see on juba valmis," räägib Karlis.

Noormees tõdeb, et lipuheiskamisele Valastele oleks ta läinud kaitseliitlasena ka siis, kui žürii poleks teda sinna kõnet pidama määranud. "On suur au, et saan oma mõtteid kaasmaalastega jagada ja võib-olla neis samu tundeid äratada, mida kõnet kirjutades tundsin – rahvusliku ühtsuse tunnet," lausub Karlis.

Noormees ütleb, et õpetaja Ilme Hallik aitas stiili ja sõnakasutust parandada, et keelenüansid oleksid paigas.

"Minu Eesti on võimalus. Võimalus ennast teostada, arendada, luua. Minu Eesti on olnud oma sünnist alates võimalus, sest kui poleks 1918. aastal olnud hetkelist võimuvaakumit Saksa ja Vene võimust, poleks ka olnud võimalust Eestil iseseisvuda. Samuti oli järjekordne võimalus taasiseseisvumine. Augustiputš, mis algas 1991. aasta suvel, oli hetk, millest tuli vaid kinni haarata. Iseseisvuse kuulutamiseni 20. augustil ei jõutud kergelt, ehkki soomusmasinad polnud veel Tallinna jõudnud. Need jõudsid kohale järgmisel päeval, kuid siis oli juba Eesti iseseisev. /.../

Minu Eesti on sinine, must ja valge. Vabadussõjas osalenud kolonel Konstantin Kanep on öelnud: "Rahvuslipp, sinimustvalge, oli Vabadussõja ajal võitluslipuks ja nende värvide all võideldes tunti ennast julgemana ning kindlamana, samuti tuletasid rahvuslipu värvid võitlejaile meelde nende kohustust oma maa ja rahva vastu." Ka mina tunnen end sinimustvalge lipu all julge ning kindlana.

Minu Eesti saab 100-aastaseks, kuid tähtis ei ole sünnipäev, kuhu oleme jõudnud, vaid tähtis on teekond, mis on meid selleni toonud. Elagu vabadus, elagu Eesti!" (Karlis Sootalu kõnest.)

"Mulle on tähtis tunda vabadust"

Abiturient Kerttu Teppe esines väljapeetult kui mõni tipp-poliitik lordide koja ees. Neiu ütleb, et pole mõelnud poliitika peale, sest peab end pigem keeleinimeseks, kellele on oluline eesti keele säilimine ja kultuur – sellest räägib ka tema kõne. Mullu saavutas neiu Ida-Virumaa etluskonkursil esikoha ja sellele järgnes lausa laureaadi tiitel üle-eestilisel konkursil.

"Kõnevõistlus on väga hea väljakutse ja ma rõõmustasin, kui see taas välja kuulutati. Esimene konkurss 2014 oli samuti vabariigi aastapäevale ja teine konkurss 2015 emakeelepäevale pühendatud," ütleb Kerttu.

"Mulle on tähtis olla vaba, tunda vabadust. Mul on õigus rääkida, avaldada arvamust, tantsida, lugeda, nautida loodust, kirjutada, teha sporti. Seda on mulle võimaldanud minu riik. Mul on vabadus olla sõpradega ja ma olen õnnelik, et minu sõprade seas on venelasi, kes armastavad Eestit nii nagu eestlased. Eesti noortel on õigus saada tasuta haridust – meil on vabadus õppida, mida hing ihaldab. Ma saan tegeleda huvialaga, mis mulle meeldib. Ma ei kujuta ette, et elaksin mujal, kus ei saaks süüa kohukesi, esitada etluskonkursil emakeeles Doris Kareva suurepärast luulet ega kuulata igal hommikul Vikerraadio uudiseid. See ei oleks vabadus. Kahju, et paljud võtavad seda iseenesest mõistetavana." (Kerttu Teppe kõnest.)

"Saja aasta eest meie esiisad võitsid"

Nii publiku lemmiku auhinna kui žüriilt esikoha pälvinud Elizabeth Veri, kes õpib 10. klassis, ütleb, et talle meeldib kirjutada ja luua.

"Kui sain teada, et mul on võimalus oma emotsioone sel teemal edastada, olin igati poolt ja võtsin seda väga tõsiselt. Alguses sündis baas, mida pidevalt täiendasin, ja umbes nädalaga valmis lõppversioon. Oleks ka ilma konkursita Eestile mõelnud, aga kas just nii palju ja nii põhjalikult, aga Eesti sünnipäeval küll. Kindlasti aitasid õigesse meeleollu viia vastavad laulud ja viimasel ajal on Eesti-teemadel ka palju juttu olnud. Mõtted, mis kirja panin, on olnud kogu aeg mu sees – ootasid vaid kirjapanekuaega," ütleb Elizabeth.

"Eesti on väike visa riik, mis tänu oma jonnakusele on käinud läbi tule ja vee. Kõik raskused, mille oleme ületanud, on õpetanud meile, et oma kodumaad tuleb hoida ja kaitsta just nüüd, et hiljem ei peaks me tagantjärele kahetsusega mõtlema, kui on juba liiga hilja. /.../

Kes meist ei oleks virisenud Eesti väheste võimaluste või eestlaste põikpäise iseloomu üle. Kuid teate, suvel noorte laulu- ja tantsupeol, seistes enam kui 30 000 särasilmse noorega külg külje kõrval laulukaare all, seda tunnet ei ole võimalik sõnadega kirjeldada. Vähe oli noori, kes suutsid pisaraid tagasi hoida.

Me oleme õnnega koos – me oleme vabad. Vabad minevikus kõdunema, otsustama ja oma arvamust avaldama. Meie jaoks iseenesest mõistetav, esivanemate lootusetu unistus. Kuid 100 aasta eest meie esiisad võitsid ja meie võidame iga päev rääkides puhtas eesti keeles ning kõndides vabal kodumaal.

Riik on kui suur pusle, koosnedes erinevatest valdkondadest, moodustades ühtse suure terviku, mis ei saa toimida, kui eemaldame kasvõi ühe tüki. Kui mina saaksin riigile midagi soovida, sooviksin kannatlikkust ja kindlakäelist tegutsemist, sest miski pole ju võimatu." (Elizabeth Vere kõnest.)

"On vaja katsetada, uurida, unistada"

Darja Gužovskaja žestikuleeris enim oma kõnet esitades. "Ülesanne anti juba mõnda aega enne tähtaega ja ma teadsin, et kuna on palju koduseid töid, ei hakka ma seda väga varakult tegema. Aga isegi kui ma kõndisin trenni või kooli, ma mõtlesin, milline kõne umbes võiks olla, millest ma tahaksin rääkida, mis mind kõnetaks. Ühel õhtul istusin, panin need esialgses variandis kirja, teisel õhtul viimistlesin ja saigi valmis," räägib Darja.

Vene perest pärit Darja ütleb, et tema vanemad on selle poolt, et venelased õpiksid eesti keelt. "Eriti Ida-Virmaal kohtame sageli seda, et venelased otse keelduvad eesti keelt õppimast. Ja see on minu meelest väga vale. Mu vanemad mõistsid, et vene koolis ma eesti keelt ei omanda, nii pandigi mind eesti kooli. Ma elan Eestis, ma olen Eesti kodanik ja see, et olen venelane, ei tähenda, et ma ei peaks kõnelema riigikeelt," ütleb Darja. Eesti kirjanikest hindab Darja näiteks väga Mihkel Mutti.

Õpetaja Hallik lisab, et 9. klassis õppiv Darja teeb lugemuse poolest silmad ette ka gümnasistidele. Viimati luges Darja kohustuslikku "Kõrboja peremeest" ja ta leiabki, et eesti keeles meeldib talle enim klassikuid lugeda: "Seal on just see kõige ilusam eesti keel. Kui loen näiteks võõrkeeltest tõlgitud raamatuid, pole see päriselt see, mida otsin." Darja on kodus ka Vene kultuuris, aga endale peab ta olulisemaks ikkagi Eesti kultuuri – "olen siiski Eestis sündinud".

"Üks asi aga teeb mulle kirjeldamatult suurt muret ja muudab mind tõeliselt nukraks. Kindlasti olete kuulnud inimesi, kes ütlevad, et lõpetavad kooli, kolivad välismaale. Miks osa Eesti elanikest, eriti noortest, on sellisel arvamusel? Kritiseerijad ei ole valmis ise panustama, midagi tegema, mis muudaks olukorda. Alati oli palju lihtsam alla anda ja öelda, et ma ei saa sinna midagi parata. Tegutseda – see on aga raskem ülesanne. Erinevad organisatsioonid, ühendused, põnevad ettevõtmised on käeulatuses, on vaja ainult soovi neist osa võtta ning astuda oma mugavustsoonist välja ja proovida midagi uuenduslikku. On vaja katsetada, uurida, unistada. Nii on võimalik muuta meie riiki paremaks." (Darja Gužovskaja kõnest.)

Vanaema kootud villased sokid

Abiturient Kairi Palm ütleb, et temal tulevad huvitavad ideed öösel. "Kõne idee sündis ühel unetul ööl, jätsin idee kuklasse küpsema, kogusin infot ja täiendasin ja lõpuks istusin maha ning kirjutasin selle valmis.

"Minu Eesti ei koosne kahjuks ainult talveimemaast ja headest inimestest, oleme originaalsed ka oma pahupoolega. Tihtipeale pessimistid, vastukaaluks aktivistidele ja abistajatele. Iive langeb, noored lähevad õnne otsima laia maailma, kultuur hääbub. Eestluse edasikandjaid jääb aina vähemaks. Väikerahvana on eestlased ületanud raskusi, mida peetakse võimatuks. Meil on oma riik! /.../

Kui tantsumustreid kepsutades on rahval üks siht ja ühtsustunne niivõrd tugev, siis kuidas on võimalik, et minu Eestis on ikka veel levimas eelarvamus Ida-Virumaast kui Venemaa sõsarast Eesti riigi territooriumil. Seesama rahvas, kes koos on võidelnud ja laulnud end vabaks, sildistab äkki osa oma rahvast võõraks. Kuhu on kadunud mõte: "Ei ole üksi ükski maa, ei taha, ei saa sind jätta, Virumaa!"

Kui alguses lugesin Eesti üheks mu armsaimaks, siis isegi koos kõigi negatiivsete pooltega ei saaks ma kuidagi Eestit unustada. Eesti kultuur ja traditsioonid on mu sisse lihtsalt juurdunud. Ka koos oma nõrkustega, nii heatahtlike kui ka pessimistlike inimestega on Eesti mu südamele lähedal. Sama lähedal kui mu kallid tuttavad, sama lähedal kui mu vanaema kootud villased sokid." (Kairi Palmi kõnest.)

Õpetaja Hallik esitas õpilastele küsimuse, mida nood Eestile sünnipäevaks kingiksid, ja kuna vastust ei tulnud, pakkus ta ise variandi, et selleks võiks olla kõne. Esmalt toimusid klassisisesed konkursid ja kõik õpilased koostasid kõne. Igast klassist valiti välja just klassikaaslaste hinnangust lähtuvalt neli paremat. "Õpilaste hinnangud olid adekvaatsed – mina oleks peaaegu samamoodi hinnanud," leiab Hallik.

Samuti meenutab õpetaja, et soovitas kohe alguses tühjalt kõmisevaid, paatoslikke kõnesid vältida: "Nad tunnetavad selle kenasti ära – tänapäeva noor on intelligentne. Loomulikult tuleb veidi ühtteist korrigeerida, aga see on loomulik. Kui kõik oleks liiga targad, poleks neil gümnaasiumis midagi teha. Usun, et kõnedest oli neil ka väga palju õppida – sisu komponeerimine ja faktide kogumine aitab ka kirjandikirjutamisel. Kõne on kõne ja selle saab edastada spontaanselt ning suuliselt, aga kirjand on must valgel," ütleb Hallik.

SAAVUTUS: *Minimaalsest ettevalmistusest hoolimata näitavad Narva laskesuusatajad head klassi*

Narvas sirgub uus laskesuusalootus

■ Pühapäeva õhtul avatakse Otepääl pidulikult Eesti selle talve suurim spordisündmus – rahvusvahelise laskesuusatamise liidu (IBU) laskesuusatamise noorte ja juunioride MM. Idavirulastel on põhjust tulemuste tabelitel hoolsalt silma peal hoida, sest Otepääl läheb rajale ka Narva laskesuusakooli tõusev täht Ksenia Pribõlovskaja.

ILJA SMIRNOV
smirnov@pohjarannik.ee

Ksenia Pribõlovskaja koos oma treeneri Jevgeni Všivtseviga. Nad soovisid pilti teha, taustaks autahvel, kuhu on üles riputatud siit sirgunud olümpialaste Daniil Steptšenko ja Darja Jurlova fotod. Nemad, tõsi küll, on oma sportlaskarjääri praeguseks juba lõpetanud. ILJA SMIRNOV

Treener Jevgeni Všivtsev Ksenia Pribõlovskajat uunikumiks või mis tahes muuks eriliseks nähtuseks ei pea. "See ei ole nähtus – see on meie tavaline tööprotsess. Ksenial on olemas kõik vajalikud eeldused, ta teeb usinasti trenni ja näitab häid tulemusi. Laste puhul on tahe peamine."

Všivtsev lisas, et Narva Energia spordikooli laskesuusatamise sektsioon ei ole uhke mitte ainult Ksenia Pribõlovskaja, vaid ka teiste sportlaste üle, nagu näiteks Jelena Poljakova-Všivtseva, Darja Jurlova ja paljud teised. Ka noormeeste seas on palju väga häid sportlasi, alustades või Daniil Steptšenkost endast.

Õige häälestus loeb

Praegu osaleb 16 Narva laskesuusatamise sektsiooni noort regulaarselt mitmesuguse tasemega võistlustel. Ent Ksenia Pribõlovskaja on nende seas absoluutne liider.

"Noorte puhul on küsimus selles, kas nad tahavad spordiga jätkata, kuna see on alati seotud mõningaste ohvritega. Me räägime neile sellest pidevalt: elus tuleb prioriteedid paika panna. Häid eeldusi on paljudel, kuid tähtis on, et oleks soovi neid edasi arendada," selgitas Všivtsevite dünastiat esindav kogenud treener. "Ning Ksenial soovi ja tahet esialgu on," lisas ta veendunult.

Ehkki treener tundub kiidusõnadega kitsi olevat, ei saa ta jätta Kseniat kiitmata selle hooaja tõepoolest suurepäraste tulemuste eest. Näiteks sai ta 1997.-1998. aastal sündinud juunioride IBU karikavõistlustel 19. koha.

Viimased treeningud enne võistluste starti minekut toimuvad Otepääl 24. ja 25. veebruaril. Milliseid raskusi eelolevad MMil Ksenia enda arvates ette võib tulla? Neiu oletas, et kindlasti ei teki probleeme tehnika või füüsilise ettevalmistusega. "Emotsionaalse pingega aga on juba keerulisem..."

Ta selgitas, et püüab endale alati sisendada, et kõik võistlused – nii väikesed kui ka suuremad – on sisult ühesugused, vahetuvad vaid kaasaelajad ja vaatemängulisuse aste, sport ise aga jääb alati spordiks.

"Otepääl toimuv võistlus ei ole minule vist enam elu suurim: osalesin ka möödunud aastal suurtel võistlustel – Türgi olümpiafestivalil. Minu ettevalmistus ei ole igatahes kehvem kui teistel Eesti meeskonna liikmetel – valmistusime kõik koos. Ja meelestatud olen ma otsusekindlalt," kinnitas noor, kuid juba üsna kogenud laskesuusataja.

Tingimustest hoolimata heal tasemel

Ksenia perekond kolis ära Soome ning neiu elab Narvas vanaema juures ja õpib Narva keeltelütseumi 11. klassis. Narvas on laskesuusatamisega tegelemine tunduvalt odavam.

Ksenia on treeninud juba peaaegu üksteist aastat. Ta alustas päris väikese lapsena tavalistest suusatreeningutest ning mõni aeg hiljem sai ka püssi.

Oma esimesed sammud suuskadel tegi algaja laskesuusataja Narva Joaorus otse piirijõe kaldal, ent ühel hetkel paluti laskesuusatajatel piirialalt lahkuda ning nende treeningud jätkusid linna teises servas – Äkkekülas Pähklimäe terviseradadel. Viimastel aastatel on hakatud Pähklimäe suusaradadel tegema ka kunstlund ning käesolevast hooajast vastavad nii suusarada ise kui ka seda kattev lumekiht kõrgetele nõudmistele.

Arvestades saavutatavaid häid tulemusi, on imekspandav, et laskmisega tegelevad Narva laskesuusatajad väga harva. "Umbes kord nädalas lasketiirus, ja sedagi mitte alati," sõnas treener Jevgeni Všivtsev. Ning see on tõepoolest probleem. Laskevälja küsimust lahendatakse praegu kohaliku omavalitsuse tasandil ning on lootust, et see paari aasta pärast lõpuks sinnasamasse Äkkekülla ka ehitatakse.

Kuidas neil siis üldse õnnestub võistlustel märgile pihta saada? Ksenia naeratab ja kehitab selle peale õlgu. "Kuidagi õnnestub..."

Hämmastav.

Jääb vaid selle üle imestada ning narvalannale kogu hingest kaasa elada.

SUUR SPORDISÜNDMUS

26. veebruarist 4. märtsini Otepääl toimuvatest laskesuusatamise noorte ja juunioride maailmameistrivõistlustest võtavad osa 36 riigi sportlased, keda tuleb kohale üle 350. Võistluste korraldamist toetavad Euroopa regionaalarengu fond ja Visit Estonia.

"Noorte ja juunioride võistlused on olulised nii sportlastele endile kui ka kogu koondisele. Kui vanemad sportlased saavad võistelda peaaegu igal nädalal rahvusvahelises tippklassis, siis noortel selliseid võimalusi hooaja jooksul nii palju pole. Maailmameistrivõistlused on märgilise tähtsusega ning paljudel juhtudel panevad just MMi medalid aluse pikale sportlaskarjäärile," rääkis võistluste peakorraldaja Aivar Nigol.

Ta rõhutas, et MMi näol on tegemist noorte ja juunioride hooaja kõige olulisema võistlusega, kuhu pannakse välja parimad koondised. "Kahtlemata on oodata tipptasemel võistlust, mis pakub palju emotsioone, põnevaid lõpplahendusi ning loodetavasti ka võiduröömu meie enda kodupublikule."

Jõhvi Gümnaasium otsib oma meeskonda

ÕPPEJUHTI (1,0)

Tööülesanded:
kooli õppe- ja kasvatustegevuse juhtimine.

Nõudmised kandidaadile:
- vastavus kvalifikatsiooninõuetele;
- töökogemus haridusvaldkonnas;
- eesti keele oskus emakeelena või C1-tasemel, vene keele oskus suhtlustasemel.

Kandideerimiseks tuleb saata e-postile kool@johvig.ee järgmised dokumendid:
- CV,
- haridust tõendavad dokumendid,
- motivatsioonikiri (kuni 1 A4 lk),
- visioon teemal "Õppetöö korraldus 21. sajandi koolis" (kuni 2 A4 lk).

Dokumentide esitamise tähtaeg: 1. märts 2018 kell 12.
Tööle asumine: esimesel võimalusel.

Kontaktisik:
Tatjana Ait,
direktor,
tel 392 9713.
Jõhvi Gümnaasium,
Hariduse 5B, 41534 Jõhvi.
www.johvig.ee

Järgmine PÕHJARANNIK ilmub teisipäeval, 27. veebruaril.

Kohtla-Järve Linnavalitsus teatab detailplaneeringu menetlemisest:

Kohtla-Järve Linnavalitsuse 13. veebruari 2018. a korraldusega nr 70 on vastu võetud Kohtla-Järve linna Järve linnaosa Järveküla tee 50 ja 50s kinnistu ning ümbritseva ala kuni Niidu tänavani Vironia keskuse laiendamise detailplaneering. Planeeringu eesmärk on ärihoonete, tankla ja teenindavate rajatiste, teede ja mänguala rajamiseks reformimata riigimaale juhtfunktsiooni ja ehitusõiguse määramine, maa-ala kruntideks jagamine, tehnovõrkude asukoha kavandamine, liikluse korraldamine, tankla ehitamiseks krundil asukoha leidmine, haljastuse kavandamine.

Järveküla tee 50 (katastritunnus 32213:001:0065, sihtotstarve 100% ärimaa) ja Järveküla tee 50s (katastritunnus 32213:001:0064, sihtotstarve 100% ärimaa) asuvale kinnistule ja Järveküla teest lõunapoolsele ümbritsevale vabale maa-alale kavandatakse ärihoone ehitamist, olemasoleva kaubandusekeskuse laiendamist koos bussiterminali asukoha muutmisega, tõstes see fassaadiga Järveküla tee poole, ning Järveküla tee 50s tankla ehitamiseks kavandatud krundi asukoha muutmist.

Planeeritava ala suurus on 6,8 ha. Planeeringualasse kaasatakse transpordimaad: Järveküla tee lõik 11 (katastritunnus 32213:001:0039), Järveküla tee 50m (katastritunnus 32213:001:0048), Järveküla tee 50p (katastritunnus 32213:001:0049) kinnistud ja alajaama krunt Järveküla tee 46a (katastritunnus 32213:001:0022). Planeeringualasse kaasatakse reformimata maariba Järveküla tee 50 kinnistust ida pool ning osa suuremast reformimata maaüksusest kõnealusest kinnistust lõuna pool.

Planeeringu lahenduse kavandamisel on OÜ Liikluslahendus koostanud detailplaneeringu liiklusanalüüsi, mille alusel on tehtud ettepanekud planeeringuala liikluslahenduse täiendamiseks.

Kavandatav planeering ei sisalda Kohtla-Järve linna Järve linnaosa üldplaneeringu muutmise ettepanekut. Järve linnaosa üldplaneeringuga on see piirkond ette nähtud perspektiivse ärimaana.

Planeeringulahendusega on lubatud krundile pos 1 (sihtotstarve ärimaa) hoonestusala piires ehitada kaubanduskeskuse laiendus koos bussijaamaga (kokku kaks hoonet kõrgusega kuni kolm korrust ja ehitusaluse pindalaga kuni 22 300 m²), krundile pos 2 (sihtotstarve ärimaa) lubatud hoonestusala piires rajada tankla kompleks (ehitusaluse pindalaga 1400 m², kuni kaks ühekorruselist hoonet), krundile pos 3 (sihtotstarve ärimaa) lubatud hoonestusala piirides üks kaubanduskeskuse- ja/või büroohoone (ehitusaluse pindalaga 1200 m², kõrgus kuni kolm korrust). Krunt pos 4 on kavandatud üldkasutatavaks maaks, kuhu on planeeritud haljasala ja mänguväljak. Krunt pos 5 on planeeritud avalikult kasutatavaks tänavaks – teemaa.

Planeeritav tegevus ei halvenda juurdepääsu, liikluse korralduse ning kasutamise osas olemasolevat olukorda.

Detailplaneering on avalikul väljapanekul 19.-31. märtsini 2018. a.

Planeeringuga saab tutvuda tööpäeviti kella 8-16 Kohtla-Järve Linnavalitsuses (Keskallee 19, kab 604).

Detailplaneeringu materjalid on kättesaadavad Kohtla-Järve linna kodulehel www.kohtla-jarve.ee lingi "Areng ja planeerimine" – "Detailplaneeringud" all.

Esmaspäev 26. veebruar

etv

06.55 Terevisioon
09.05 Pildipüüdjad
10.05 Terevisioon*
12.20 EV100 Tallinnas
13.40 Protokoll
14.00 Hakkab jälle pihta: John ei ole enam meiega
14.30 Kuidas elad: Vambola Helm
14.45 Klassikatähed 2018*
16.10 Ballykissangel: Nad lendasid üle käopesa
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 ENSV: Back in the USSR
17.35 Surm paradiisis
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Osoon (s)
20.30 Eesti lood: Lendoravasõda
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Välisilm
22.15 Välisilma dokk: Teine Jeruusalemm
23.15 Saksamaa '83: Brandy Station
00.00 Ringvaade*

2

07.05 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Esmakohtingud*
10.00 Osake minust*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Kodutunne
12.30 Minu mees suudab!*
14.00 Tüdruk nimega Elif
15.00 Võmm ja selgeltnägija
16.00 Tuvikesed
16.30 Osake minust
17.30 Esmakohtingud
18.30 Reporter boonus
19.00 Reporter
20.00 Kodutunne
21.00 Kuum jälg
22.00 Mf Terasmees
00.45 Mf Gigolo-mees 2*
02.10 Reporter*
03.00 Võmm ja selgeltnägija*
03.50 Terane detektiiv Candice Renoir

3

06.15 Animasarjad
07.40 Beyblade´i maailm*
08.05 Minu köök on parim*
09.25 Võimalik vaid Venemaal*
09.55 Kirgede torm*
11.00 Vaprad ja ilusad*
11.35 Top Shop
11.50 Eesti otsib superstaari*
13.05 Eesti otsib superstaari: Ott Lepland
14.00 Meisterkokk
14.55 Metskass
15.55 Vaprad ja ilusad
16.25 Kirgede torm
17.25 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed: Uudised
19.25 Seitsmesed
20.00 Kuuuurija
21.00 Võimalik vaid Venemaal
21.30 Litsid
22.30 Mf Transformerid: väljasuremine
01.50 CSI Kriminalistid

etv2

07.00 Animasarjad* **08.15** Lastetuba **08.25** Papist poisid* **08.30** Buratino tegutseb jälle* **09.00** Mf Robinson Crusoe. Piraatide pealik **10.15** Ringvaade* **10.50** Mf Vehkleja* **12.25** Tagasi väljakule* **12.55** Mina ka* **13.00** XII noorte laulupidu "Mina jään". Kaunimad hetked **13.55** Eesel, heeringas ja nõialuud **14.10** Mf Robinson Crusoe* **15.30** Rambipalavik* **15.50** Papist poisid **16.00** Lastetuba. Animasarjad **18.55** Rambipalavik **19.20** AK (viipek) **19.30** Heureka Mis on edu valem? **19.55** Maahommik* **20.40** Põlisrahvaste tuleristsed **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Plekktrumm **22.20** Mf Head uut aastat!

6

08.55 Seitsmesed: Uudised **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** 24: elada veel üks päev **13.00** Ninjasõdalased* **13.10** Top Shop **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** NCIS Kriminalistid **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** MacGyver **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Suure paugu teooria **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf Kiirus **23.50** Suure paugu teooria* **00.45** MacGyver* **01.40** NCIS Kriminalistid*

11

07.00 Trennispikker **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.20** Õhtusöök kahele* **09.15** Jamie 30 minuti road **09.45** Jamie 15 minuti road **10.15** Tüdruk nimega Elif* **11.10** Vana silla saladus* **12.25** Purunenud elud **14.20** Mf Lootusetult pikk kihlus* **16.35** Saage tuttavaks* **17.05** Tüdruk nimega Elif **18.05** Vana silla saladus **19.05** Kodus ja võõrsil **19.35** Saage tuttavaks **20.35** Mf Nanny McPhee ja suur pauk **22.35** Õhtusöök kahele **23.35** Poissmees

K12

06.35 Olümpiastuudio **07.00** Reporter – Presidendi vastuvõtu eri **08.00** OM: Jäähoki* **10.50** Olümpiastuudio* **11.50** Taliolümpiamängude lõputseremoonia* **14.00** Autosaade Grip **14.55** Spordireporter (SR) **15.00** Kaks ja pool meest **15.55** SR* **16.00** Knight Rider **16.55** SR* **17.00** Viimane võmm **17.55** SR* **18.00** Monk **18.55** SR* **19.00** Brooklyni jaoskond **20.00** Lollid ja teadus **20.30** Gotham **21.30** Kriminaalne Venemaa **22.30** Nuuskija

Teisipäev 27. veebruar

etv

06.55 Terevisioon
09.10 Surm paradiisis: Kuni surm teid lahutab*
10.00 Terevisioon*
12.15 Hommik Anuga*
13.20 Presidendid*
14.00 EV100
14.10 Eesti parim koolikokk
15.10 Osoon (s)*
15.40 Tagasi väljakule*
16.10 Ballykissangel: Tere ja head aega
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 ENSV: Keti nõrgim lüli
17.35 Surm paradiisis: Mõrv basseinis
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Foorum
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Kirjandusministeerium
22.10 Doktor Foster
23.05 Plekktrumm*
23.50 MI: Martin Kuuskmann*
00.20 Ringvaade*

2

07.05 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Esmakohtingud*
10.00 Osake minust*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Kodutunne*
12.30 Kuum jälg*
13.30 Heeringas Veenuse õlal
14.00 Tüdruk nimega Elif
15.00 Võmm ja selgeltnägija
16.00 Tuvikesed
16.30 Osake minust
17.30 Esmakohtingud
18.30 Reporter boonus
19.00 Reporter
20.00 Radar
21.00 Krimi
21.30 Mf Päevad, mis ajasid segadusse
23.45 Segased päevad
00.15 Mf Terasmees*

3

06.15 Animasarjad
08.05 Minu köök on parim*
09.25 Võimalik vaid Venemaal*
09.55 Kirgede torm*
11.00 Vaprad ja ilusad*
11.35 Top Shop
11.50 Kuuuurija*
12.55 Litsid*
14.00 Meisterkokk
14.55 Metskass
15.55 Vaprad ja ilusad
16.25 Kirgede torm
17.25 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed: Uudised
19.25 Seitsmesed
20.00 Üllata Eestit
20.30 Suletud uste taga
21.30 Papad mammad
22.30 Mf Võimatu missioon: variprotokoll
01.10 Kutsuge Cobra 11
02.10 Üllata Eestit*
02.40 Suletud uste taga*

etv2

07.00 Animasarjad* **07.45** Lastetuba* **08.35** Animasarjad* **09.00** Mf Peter ja Petra **10.10** Ringvaade* **11.10** Ballykissangel* **12.00** Plekktrumm* **12.45** Mf Head uut aastat!* **14.10** Porgand! **4.15** Mf Peter ja Petra* **15.30** Rambipalavik* **15.50** Papist poisid **16.00** Lastetuba* **16.50** Animasarjad **18.30** Lastetuba **18.45** Animasarjad **18.55** Rambipalavik **19.20** AK (viipek) **19.30** Ajumängud **19.55** Aitäh, mets: Harvesterijuht **20.00** Šokolaadidieet **20.55** EV100. Leitudes Eestit: Mirjami jõusaalibuss* **21.00** Kapital **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Häälega merele **22.05** dokkaader: Moodne mees **23.30** Eesti TOP 7 **00.20** Fargo

6

08.15 Seitsmesed: Uudised **08.55** Seitsmesed **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf Kiirus* **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** NCIS Kriminalistid **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** MacGyver **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Suure paugu teooria **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf Kiirus 2: autopiloot **23.55** Suure paugu teooria* **00.50** MacGyver* **01.45** NCIS Kriminalistid*

11

07.00 Trennispikker **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.20** Õhtusöök kahele* **09.15** Jamie 30 minuti road. **09.45** Jamie 15 minuti road **10.15** Tüdruk nimega Elif* **11.10** Vana silla saladus* **12.25** Purunenud elud **14.15** Mf Nanny McPhee ja suur pauk* **16.10** Saage tuttavaks **17.05** Tüdruk nimega Elif **18.05** Vana silla saladus **19.05** Kodus ja võõrsil **19.35** Kodutunne **20.35** Terane detektiiv Candice Renoir **21.40** 10 aastat nooremaks **22.40** Õhtusöök kahele

K12

06.10 Olümpiastuudio **07.00** Reporter **08.00** Knight Rider* **09.00** Autosaade Grip* **10.00** Monk* **11.00** Viimane võmm* **12.00** Kriminaalne Venemaa* **13.00** Nuuskija* **14.00** Autosaade Grip **14.55** Spordireporter (SR) **15.00** Kaks ja pool meest **15.55** SR* **16.00** Knight Rider **16.55** SR* **17.00** Viimane võmm **17.55** SR* **18.00** Monk **18.55** SR* **19.00** Brooklyni jaoskond **20.00** Lollid ja teadus **20.30** Gotham **21.30** Mf Kuum pirukas 3: Pulmad

Kolmapäev 28. veebruar

etv

06.55 Terevisioon
09.10 Surm paradiisis*
10.00 Terevisioon*
12.15 Välisilm
12.50 Ma elasin Eesti Vabariigis*
13.55 100 Eesti hetke*
14.05 Ehitades Eestit: Pildil ja pildita*
15.10 Tähendamisi
15.15 Prillitoos (s)*
16.10 Ballykissangel: Vägev saak
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 ENSV: ENSV kaadri taga
17.35 Surm paradiisis: Täiuslik mõrv
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Pealtnägija
20.45 Suud puhtaks
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Suud puhtaks
23.00 Tööröökibikud*
23.30 Minu pere
00.00 Ringvaade*

2

07.05 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Esmakohtingud*
10.00 Osake minust*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Kodutunne
12.30 Radar*
13.30 Krimi*
14.00 Tüdruk nimega Elif
15.00 Võmm ja selgeltnägija
16.00 Tuvikesed
16.30 Osake minust
17.30 Esmakohtingud
18.30 Reporter boonus
19.00 Reporter
20.00 Suur lotokolmapäev: Rooside sõda
21.00 Heeringas Veenuse õlal
21.30 Pilvede all
22.30 Saage tuttavaks
23.00 Mf Katsumus

3

06.15 Animasarjad
08.05 Minu köök on parim*
09.25 Võimalik vaid Venemaal*
09.55 Kirgede torm*
11.00 Vaprad ja ilusad*
11.35 Top Shop
11.50 Suletud uste taga*
12.55 Papad mammad*
14.00 Meisterkokk
14.55 Metskass
15.55 Vaprad ja ilusad
16.25 Kirgede torm
17.25 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed: Uudised
19.25 Seitsmesed
20.00 India Xpress
21.00 Võimalik vaid Venemaal
22.00 Reis Venemaa lõppu
22.30 CSI Kriminalistid
23.30 NCIS Kriminalistid
00.30 Abielus esimesest silmapilgust
01.30 India Xpress*
02.25 Võimalik vaid Venemaal*

etv2

07.00 Animasarjad* **08.15** Lastetuba* **08.30** Animasarjad **09.00** Mf Vahtramäe Emil ja Ida **10.00** Ringvaade* **11.00** Ballykissangel)* **11.50** Heureka* **12.20** Hingemaa* **13.30** Mina ka **13.35** Laste pillerkaar **14.30** Mf Vahtramäe Emil ja Ida* **15.30** Rambipalavik* **15.50** Papist poisid **16.00** Lastetuba* **16.15** Animasarjad **16.30** Mõmmi ja aabits: O ja E **17.00** Animasarjad **18.30** Lastetuba **18.45** Animasarjad **18.55** Rambipalavik **19.20** AK (viipek) **19.25** Jalgpalli Premium liiga: Tallinna FC Flora – Tartu JK Tammeka **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Maailma kino: Elujanu **23.30** Ohtlik lend **00.30** Plekktrumm*

6

08.15 Seitsmesed: Uudised **08.55** Seitsmesed **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf Kiirus 2: Autopiloot* **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** NCIS Kriminalistid **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** MacGyver **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Suure paugu teooria **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf Max Payne **23.30** Suure paugu teooria* **00.25** MacGyver* **01.20** NCIS Kriminalistid

11

07.00 Trennispikker **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.20** Õhtusöök kahele* **09.15** Jamie 30 minuti road **09.45** Jamie 15 minuti road **10.15** Tüdruk nimega Elif* **11.10** Vana silla saladus* **12.25** Purunenud elud **14.15** Terane detektiiv Candice Renoir* **15.15** 10 aastat nooremaks* **16.10** Kodutunne* **17.05** Tüdruk nimega Elif **18.05** Vana silla saladus **19.05** Kodus ja võõrsil **19.35** Saage tuttavaks **20.35** Mf Seitse põrgulikku päeva **22.35** Õhtusöök kahele

K12

06.10 Olümpiastuudio **07.00** Reporter **08.00** Knight Rider* **09.00** Autosaade Grip* **10.00** Monk* **11.00** Viimane võmm* **12.00** Mf Kuum pirukas* **14.00** Grip **14.55** Spordireporter (SR) **15.00** Kaks ja pool meest **15.55** SR* **16.00** Knight Rider **16.55** SR* **17.00** Viimane võmm **17.55** SR* **18.00** Monk **18.55** Võrkpalli Credit24 Meistriliiga: Saaremaa VK – Rakvere VK **21.00** Lollid ja teadus **21.30** Vietnami sõda **22.30** Aatompommid Nevada taevas

Neljapäev 1. märts

etv

06.55 Terevisioon
09.10 Surm paradiisis*
10.00 Terevisioon*
12.15 Pealtnägija*
13.05 Minu pere*
13.40 Tööröökibikud*
14.10 Suud puhtaks*
15.30 Ilus maa: Uustalu piimalambad
15.45 Tareq Taylori Põhjamaade kokakunst: Värmland
16.10 Ballykissangel
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Õnne 13 (Eesti 1993)
17.35 Surm paradiisis: Topeltsurm
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
20.00 Saladuslik Aafrika: Metsikud hõimud
20.30 ENSV: Kõik valima!
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Ehitades Eestit: Ülevalt alla
22.40 Simon Reeve'iga Kariibi merel
23.40 Jah, härra peaminister: Kunstide kaitsja
00.10 Ringvaade*

2

07.05 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Esmakohtingud*
10.00 Osake minust*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Pilvede all*
12.30 Heeringas Veenuse õlal*
13.00 Suur lotokolmapäev: Rooside sõda*
14.00 Tüdruk nimega Elif
15.00 Võmm ja selgeltnägija
16.00 Tuvikesed
16.30 Osake minust
17.30 Esmakohtingud
18.30 Reporter boonus
19.00 Reporter
20.00 Kaks Kanget Kagu-Aasias
22.55 Mf Pohmakamängud
00.50 Mf Päevad, mis ajasid segadusse*
03.00 Reporter*

3

06.15 Animasarjad
08.05 Minu köök on parim*
09.25 Võimalik vaid Venemaal*
09.55 Kirgede torm*
11.00 Vaprad ja ilusad*
11.35 Top Shop
11.50 India Xpress*
12.55 Võimalik vaid Venemaal*
14.00 Meisterkokk
14.55 Metskass
15.55 Vaprad ja ilusad
16.25 Kirgede torm
17.25 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed: Uudised
19.25 Seitsmesed
20.00 Mf Sangarid
22.05 Selgeltnägijate tuleproov
23.40 Mf RED – eriti ohtlikud agendid 2
02.00 Kodumaa
02.55 Saatanlikud koduabilised
03.40 Võimalik vaid Venemaal*
04.25 Seitsmesed: Uudised

etv2

07.00 Animasarjad* **08.15** Lastetuba* **09.00** Mf Pettson, Findus ja mälukaotus **10.05** Ringvaade* **11.10** Ballykissangel* **12.00** Häälega merele* **12.30** Mf Mereröövlimäng **13.05** Eesti lood **13.30** Noortebänd 2017 **14.20** Mf Pettson, Findus ja mälukaotus* **15.30** Rambipalavik* **15.50** Kriksatrullid **16.00** Lastetuba* **16.10** Animasarjad. Lastetuba **18.55** Rambipalavik **19.20** AK (viipek) **19.30** Siiditeel **20.00** AegRuum. Saage tuttavaks: inimesed **20.50** Ajumängud* **21.15** Kõlab hästi!: Mäe hääl **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Kaardimaja **22.35** Pianist Menahem Pressler. Elu, mida armastan **23.20** Lauake, kata end!

6

08.15 Seitsmesed: Uudised **08.55** Seitsmesed **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf Max Payne* **13.00** Kõige naljakamad koduvideod* **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** NCIS Kriminalistid **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** MacGyver **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Suure paugu teooria **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf Danny Collins **23.40** Suure paugu teooria*

11

07.00 Trennispikker **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.20** Õhtusöök kahele* **09.15** Jamie 30 minuti road **09.45** Jamie 15 minuti road **10.15** Tüdruk nimega Elif* **11.10** Vana silla saladus* **12.10** Top Shop **12.25** Purunenud elud **14.15** Mf Seitse põrgulikku päeva* **16.10** Saage tuttavaks **17.10** Tüdruk nimega Elif **18.05** Vana silla saladus **19.05** Kodus ja võõrsil **19.35** Pilvede all **20.35** Mõrvarlikud naabrid **22.35** Õhtusöök kahele **23.30** Poissmees

K12

06.10 Olümpiastuudio **07.00** Reporter **08.00** Knight Rider* **09.00** Autosaade Grip* **10.00** Monk* **11.00** Viimane võmm* **12.00** Vietnami sõda* **13.00** Aatompommid Nevada taevas* **14.00** Grip **14.55** Spordireporter (SR) **15.00** Kaks ja pool meest **15.55** SR* **16.00** Knight Rider **16.55** SR* **17.00** Viimane võmm **17.55** SR* **18.00** Monk **18.55** SR* **19.00** Brooklyni jaoskond **20.00** Lollid ja teadus **20.30** Gotham **21.30** Mf Djatlovi kuru intsident

Reede 2. märts

etv

06.55 Terevisioon
09.05 Surm paradiisis: Topeltsurm*
10.00 Terevisioon*
12.15 Mf Need vanad armastuskirjad*
14.25 Foorum (s)
15.20 Kirjandusministeerium*
15.50 Sein (Eesti 2012)
16.10 Ballykissangel: Heureka
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Õnne 13 (Eesti 1993)
17.35 Surm paradiisis: Kännud ja käbid
18.30 Aktuaalne kaamera
19.00 Ringvaade
19.30 Klassikatähed 2018: Unustamatu meloodia
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Noor inspektor Morse: Reisija
23.10 Pealtnägija*
00.00 Ringvaade*

2

06.15 Küladetektiivid
07.05 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Esmakohtingud*
10.00 Osake minust*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Kodutunne
12.30 Orav ja Ilves*
14.00 Tüdruk nimega Elif
15.00 Võmm ja selgeltnägija
16.00 Tuvikesed
16.30 Osake minust
17.30 Esmakohtingud
18.30 Reporter boonus
19.00 Reporter
19.55 Kuldvillak
20.30 Roaldi olümpia
21.30 Nädalalõpp Kanal 2ga
23.00 Mf Kuum pirukas 2
01.10 Mf Pohmakamängud*
03.00 Reporter*
03.50 Mf Katsumus*
05.50 Tuvikesed*

3

06.15 Animasarjad
08.05 Minu köök on parim*
09.25 Võimalik vaid Venemaal*
09.55 Kirgede torm*
11.00 Vaprad ja ilusad*
11.35 Top Shop
11.50 Mf Sangarid*
14.00 Meisterkokk
14.55 Metskass
15.55 Vaprad ja ilusad
16.25 Kirgede torm
17.25 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed: Uudised
19.25 Seitsmesed
19.55 Me armastame Eestit
21.30 Papad mammad
22.30 Mf Õelad tüdrukud
00.35 Mf Jackass 2
02.00 Politseipere
02.50 Papad mammad*
03.35 Me armastame Eestit*
04.40 Seitsmesed: Uudised
05.45 Südameasi

etv2

07.00 Animasarjad* **08.15** Lastetuba* **08.30** Animasarjad* **09.00** Mf Vennad Lõvisüdamed **10.45** Laskesuusatamise juunioride MM Otepää!: Sprint. Neiud **12.35** Eesti lood **13.05** Koolitants 2018* **13.50** Laskesuusatamise MM Otepää!: Sprint. Noormehed **15.30** Rambipalavik* **15.55** Hiir Hops **16.00** Lastetuba* **16.15** Animasarjad **18.30** Lastetuba **18.45** Naerupallid murravad koode **18.55** Rambipalavik **19.20** AK (viipek) **19.30** Ajavaod **20.00** Dok Nadia Comaneci: võimleja ja diktaator **21.00** Eesti lood* **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Püstijalakomöödia. Alan Carr **22.25** Maailma kino: Elujanu* **00.20** dokkaader: Moodne mees*

6

08.15 Seitsmesed: Uudised **08.55** Seitsmesed **09.30** Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf Danny Collins* **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** NCIS Kriminalistid **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** MacGyver **18.00** Perepea* **18.30** Simpsonid* **19.00** Suure paugu teooria **20.00** Perepea **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf Palja relvaga **23.10** Suure paugu teooria* **00.10** MacGyver* **01.05** NCIS Kriminalistid*

11

07.00 Trennispikker **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.20** Õhtusöök kahele* **09.15** Jamie 30 minuti road **09.45** Jamie 15 minuti road **10.20** Tüdruk nimega Elif* **11.10** Vana silla saladus* **12.25** Purunenud elud **14.20** Mõrvarlikud naabrid* **16.10** Pilvede all* **17.05** Tüdruk nimega Elif **18.05** Vana silla saladus **19.05** Kodus ja võõrsil **19.35** Saage tuttavaks **20.35** Mf Seitse aastat armumiseks **22.30** Õhtusöök kahele **23.30** Poissmees

K12

06.10 Olümpiastuudio **07.00** Reporter **08.00** Knight Rider* **09.00** Autosaade Grip* **10.00** Monk* **11.00** Viimane võmm* **12.00** Mf Djatlovi kuru intsident* **14.00** Grip **14.55** Spordireporter (SR) **15.00** Kaks ja pool meest **15.55** SR* **16.00** Knight Rider **16.55** SR* **17.00** Viimane võmm **17.55** SR* **18.00** Monk **18.55** SR* **19.00** Brooklyni jaoskond **20.00** Lollid ja teadus **20.30** Gotham **21.30** Mf Saatan **23.15** WATTS Zap **23.30** Brooklyni jaoskond*

Laupäev 3. märts

etv

07.30 Kuidas elad*
07.45 EV100. Leitudes Eestit*
07.50 Ringvaade*
08.20 Laulu lugu: "Kuula"
08.30 Tareq Taylori Põhjamaade kokakunst*
08.55 Üks koorilaul
09.00 Oma kodu
09.35 Meie inimesed: Anu
10.00 Maahommik
10.45 Laskesuusatamise juunioride MM Otepää!: Sprint. Naisjuuniorid
12.20 Ehitades Eestit*
13.20 Saladuslik Aafrika*
13.50 Laskesuusatamise MM Otepää!: Sprint. Meesjuuniorid
15.30 Hommik Anuga*
16.35 Tuulepealne maa*
17.35 Tuleviku toit
18.30 Aktuaalne kaamera
18.45 10 aastat Eesti Laulu
19.30 Eesti Laul 2018: Finaal, 1
21.00 Aktuaalne kaamera
21.20 Sport
21.35 Eesti Laul 2018: Finaal, 2
22.40 Kõige õigem eestlane
23.05 Mf Kormoranid ehk Nahkpükse ei pesta

2

08.00 Top Shop
08.15 Mr Bean
08.40 Alvin ja koopaoravad*
09.10 Saage tuttavaks
09.40 Kodutunne*
10.40 Hooaeg
11.30 Rooli võim
12.00 Roaldi olümpia*
13.00 Pilvede all*
14.00 Radar*
15.00 Maailmakuulus Eesti
16.30 Eesti tippmodell
17.30 Suur komöödiaõhtu
19.00 Reporter+
19.35 Galileo
21.05 Briti talent
22.25 Mf Bridget Jonesi päevik
00.25 Mf Elizabeth

3

07.25 Kung fu panda
07.50 Ben
08.05 PowerPuff Girls
08.20 Kung fu panda*
08.40 Ben*
09.00 Simpsonid
10.00 Hommiku maitsed
10.30 Kodumäng
11.00 Nurgakivi
11.30 Naistesaade
12.00 Selgeltnägijate tuleproov*
13.35 Litsid*
14.35 Üllata Eestit
15.10 Su nägu kõlab tuttavalt
18.00 India Xpress*
19.00 Seitsmesed: Uudised
19.30 Snoopy ja Charlie Brown: Tobukeste film
21.15 Mf Brooklyn
23.30 Mf Lihtsalt liiga kuum
01.35 Su nägu kõlab tuttavalt*
04.10 Nurgakivi*
04.40 Võimalik vaid Venemaal*

etv2

07.30 Animasarjad **10.35** Kolmik küberkulda kaitsmas **11.00** Südamest skaut* **11.35** Pianist Menahem Pressler **12.20** Peeter Simm* **12.30** Võsakurat* **12.45** Mf Inimene, keda polnud* **14.15** Tähelaev: Peeter Simm* **15.35** Siiditeel* **16.00** Ohtlik lend* **17.00** Mf Õnnelik Hans **18.00** Lammas Shaun* **18.05** Kunksmoor ja kapten Trumm **18.25** Animasarjad* **18.55** Tantsuakadeemia **19.20** AK (viipek) **19.30** Põlisrahvaste tuleristsed* **20.20** AegRuum* **21.10** Dok Mongol-Mongol **21.35** Heureka: Mis on edu valem?* **22.05** Häälega merele* **22.35** Dok Namiibia kõrberiik **23.30** Kaardimaja* **00.25** Püstijalakomöödia. Alan Carr*

6

07.50 Totaalne muutumine: kodueri **09.40** Viimane mees maa peal **10.10** Kaunitar ja koletis **11.05** Mf Palja relvaga* **12.50** Jääraja rekkavennad* **13.50** Kodumaa **15.00** S.H.I.E.L.D.-i agendid **16.00** Briti halvim autojuht **16.30** Kirvemehed **17.30** Jääraja rekkavennad **18.30** Simpsonid* **19.00** Ninjasõdalased **19.30** Viikingid **20.30** Simpsonid **21.00** Top Gear **22.20** Autoralli MM/WRC **22.55** Mf Reede 13 **01.00** Salemi nõiad **01.55** Viikingid* **02.50** Kodumaa*

11

05.40 Mf Elu jõgi: Taaskohtumine Doonau ääres **07.25** Meie Charly **08.20** Top Shop **08.35** Trennispikker **09.00** Itaalia mammade köögis **09.30** Jamie 30 minuti road **10.00** Mf Seitse aastat armumiseks* **11.45** Minu kodu on parim **14.55** Saatkond **16.30** Kus sa oled? **17.00** Mf Metsiku roosi org: Armastuse jõgi **19.00** Nädalalõpp Kanal 2ga **20.30** Müstilised lood **21.30** Sajandi valitsejanna **23.35** Kuninglik hospidal **01.05** Reporter+

K12

08.00 Kaks kanget Venemaal **09.00** Galileo **10.00** Roaldi nädal **11.00** Metsapoole **11.30** Otepää püss **12.05** Subboteja **13.05** Otseülekanne **14.30** Mf Saatan* **16.20** Kahevõistluse MK-etapp Lahtis. Meeskondlik murdmaasõit 2x7,5 km **17.25** Ränk sööst **17.55** Vigursuusatamise põlvkonnad **18.30** Rooli võim **19.00** Karvased motomehed **20.30** Autosaade Grip **21.30** Mf Ülestõus **23.15** WATTS Zap **23.30** Badass!

Pühapäev 4. märts

etv

07.30 Osoon (s)*
08.00 Simon Reeve'iga Kariibi merel*
09.00 Tähendamisi
09.05 Prillitoos (s)
10.00 Hommik Anuga
11.15 Tööröökibikud
11.45 Eesti lood: Lendoravasõda*
12.15 Noor inspektor Morse: Reisija*
13.40 Suurmeistrid. Robert Rooba ja Siim Liivik
14.00 Laskesuusatamise juunioride MM Otepää!: Jälitussõit. Juuniorid
16.05 Eesti Laul 2018: Finaal*
18.30 Aktuaalne kaamera
18.40 MI: Kristjan Järvi
19.10 ENSV 11: Kõik valima!*
19.40 Uue aja asjad: Vaba aeg
19.55 Tuulepealne maa
20.55 EV100. Leitudes Eestit: Leeni noodijoonestiku joonlaud
21.00 Aktuaalne kaamera
21.40 Sport
22.00 Broadchurch
22.50 Klassikatähed 2018: Unustamatu meloodia*
00.15 Ööülikooli rännakud: Japanoloog Alari Allik

2

07.05 Eesti tippmodell*
07.55 Saage tuttavaks*
08.25 Kuldvillak*
09.00 Galileo*
10.30 Briti talent*
11.45 Nädalalõpp Kanal 2ga*
13.15 Eetriapsud 2017
13.45 Mf Zorro mask
16.30 Kalevipojad
17.30 Minu mees suudab!
19.00 Reporter+
19.35 Meie aasta Iraanis
20.35 Mf Suur Sõbralik Hiiglane
23.00 Mf Kõikvõimas Evan
01.00 Mf Bridget Jonesi päevik*
02.50 Mf Elizabeth*
04.50 Pilvede all*
05.45 Reporter+*

3

06.30 Südameasi
07.25 Kung fu panda
07.50 Ben
08.20 Kung fu panda*
08.40 PowerPuff Girls
09.00 Simpsonid
10.00 Snoopy ja Charlie Brown: Tobukeste film*
11.50 Padjaklubi
12.55 Me armastame Eestit
14.30 Stop!
15.05 Su nägu kõlab tuttavalt
18.00 Papad mammad*
19.00 Seitsmesed: Uudised
19.30 Eesti otsib superstaari
20.50 Mf Kariibi mere piraadid: maailma lõpus
00.10 Kuidas mõrvast puhtalt pääseda
01.05 Pettus
02.00 Su nägu kõlab tuttavalt*
04.30 Stop!*
04.55 Seitsmesed: Uudised

etv2

07.30 Animasarjad* **09.00** Mf Õnnelik Hans* **10.00** Looduselust: Otto, Eik ja kuldnokk **10.25** Tantsuakadeemia: Kasvuvalud* **10.50** Laskesuusatamise juunioride MM Otepää!: Jälitussõit. Noored **12.50** Šokolaadidieet* **13.45** Jaanid **14.05** Koolitants 2018 **14.50** Jalgpalli Premium liiga: Pärnu JK Vaprus – Nõmme Kalju FC **17.00** Kosmo* **17.25** Sisekergejõustiku MM: Naiste kaugushüppe finaal **18.55** Kolmik küberkulda kaitsmas* **19.20** AK (viipek) **19.30** Teemaõhtu: Suurte sihtide poole. Eesti lood: Suurlinna biit **20.00** EBBA muusikaauhinnad 2018 **21.00** Made in America **22.30** Noortebänd 2017* **23.15** Impromptu

6

07.40 Totaalne muutumine: kodueri **09.30** Viimane mees maa peal **10.00** Kaunitar ja koletis **11.00** Naudime elu **11.30** Vabad mehed **12.30** Kirvemehed* **13.30** Värskelt maabunud **14.00** Kodumaa **15.00** S.H.I.E.L.D.-i agendid **16.00** Briti halvim autojuht **16.30** Kirvemehed **17.30** Jääraja rekkavennad **18.30** Simpsonid* **19.00** Ninjasõdalased **19.30** Totaalne muutumine: kodueri **20.30** Simpsonid **21.00** 24: elada veel üks päev **23.00** Top Gear* **00.20** Quantico **01.15** Salemi nõiad

11

05.40 Mf Metsiku roosi org: Armastuse jõgi* **07.25** Meie Charly **08.20** Top Shop **08.35** Trennispikker **09.00** Itaalia mammade köögis **09.30** Jamie 30 minuti road **10.00** Hooaeg **10.45** Issiga kodus **11.25** Õhtusöök kahele **14.15** Nädalalõpp Kanal 2ga* **15.45** Sajandi valitsejanna* **17.40** Vahelevõtja: Rängad kuriteod **19.30** Radar **20.30** Müstilised lood **21.30** Mf Skoor – kavalam jääb peale **00.00** Kellega ma küll abiellusin? **00.30** Reporter+

K12

08.00 Autosaade Grip* **08.55** Galileo **09.55** Kaks kanget Venemaal* **10.50** Kahevõistluse MK-etapp Lahtis. Suusahüpped **12.20** Vietnami sõda* **13.30** Roaldi nädal* **14.25** Korvpalli VTB Ühisliiga Permi Parma – BC Kalev/Cramo **16.25** Kahevõistluse MK. Murdmaasõit 10 km **17.10** LaLiga: FC Barcelona - Madridi Atlético **19.05** Battle Creek **20.00** Krimi **20.30** Jüngrid **21.30** Mf Šaakal Carlos **00.40** Badass!*

KURIOOSUM: *Telegramm Eesti iseseisvumisest lipsas läbi tänu sellele, et postiametnik ei mõistnud eesti keelt*

Kuidas sõnum Eesti iseseisvumisest narvalasteni jõudis

■ Okupeeritud Narvas õnnestus Eesti iseseisvuse manifest esimest korda avalikult ette lugeda alles rohkem kui aasta pärast Eesti Vabariigi sündi. Ometigi said tänu Narva ajalehe Meie Elu ja sealse trükikoja inimeste ennastsalgavale tegutsemisele paljud narvalased Eesti iseseisvumisest teada juba järgmisel päeval.

ERIK GAMZEJEV
erikg@pohjarannik.ee

TOIMETUS: Narvas, Salme tänav Nr. 5.
Toimetaja kõnetunnid kella 10–11-ni.
Telefon nr. 34
TALITUS: Narvas, Salme tänav Nr 5.
Avatud kella 8—5, laupäevai kella 4.
Lehe ilmumise päevadel kella 8—6-ni õhtul
ARIJUHI TELEFON NR. 34.
Peatoimetaja N. Viralu.

Põhja Kodu

Üksik number 6 senti.
Tellimise hind: Postiga 1 kuu — 70 s. 2 kuud — 1.30 s. 3 kuud — 1.80 s. Iga järgneva kuu eest 55 s. Aadressi muutm. 25 s. Välismaale kahekordne hind. Tellimisi võtavad vastu postkontorid ja lehe tellimise vastuvõtjad.
Kuulutuste hind: Kuulut. küljel 5 s. m/m. Estk. ja tekstis 10 „ „ Teksti kirjäga 12 „ „
Ilmub kolm korda nädalas.

№ 24. Narwas, reedel 25. weebruaril 1938 a. 20. aastakäik.

20 aasta eest Narvas.

Iseseiswuse teadaanne trükiti Narwas ära. — Eesti tegelaste wõitlusi punaste wõimutsejatega.

1917. a. märtsi rewolutsiooni mõjutusel moodustati Narwa 3. märtsil Tööliste ja Soldatite Nõukogu. Algajateks ja organiseerijaks oli Jaan Anwelt. 4. märtsil nõukogu walis Täidesaatwa Komitee, koosseisus: Anwelt, Zelinski, Anni, Parlo, Pandzulin, Birinow, Wilkes, Pjanko, Pekker, Jahn, Sammel, Wjanda, Holodow, Tsimbalenko ja Lewitan. 13. märtsil Anwelt leiab, et Täidesaatew Komitee ei awalda küllalt ener-

Põhja Kodu teatel oli punaväelased Kulli juurde juhatanud üks trükikoja kaasosanik, kes saadi kodunt kätte voodi alt.

Kull viidi linnapea Daumani ette. "Wiimane olnud eriti toore käitumisega mees. Küsinud, kust Kull telegrammi saanud. Kull vastanud: "See pole teie asi. Teil on kontroll postkontoris. Kui sealt telegramm läbi tuli, siis on loomulik, et seda wõis ka trükkida."

"Ma löön sul näo sisse!" hüüdnud seepeale wihane Dauman. Kuid Kull wastanud: "Wõim on teie käes, tehke nii, kuidas heaks arwate." Seejärel käskinud Dauman Kulli hoowi peale wiia ning maha lasta," kirjeldas Põhja Kodu dramaatilist olukorda.

Kull viidudki õue seina äärde ja viie-kuuemeheline komando klõbistas juba püssegi, kui raekojast tulnud korraldus ta esialgu arreteerida. Kull viidi Kreenholmi vanglasse, mis oli tolleks hetkeks kinnipeetud inimestest pungil. Vanglasse toodi pidevalt vange juurde, kellele tehti ruumi seal varemolnute mahalaskmisega. Kull pääses siiski mahalaskmisest ja vabanes peagi. Peale Jakob Kulli vangistati telegrammi trükkimise ja levitamise pärast ka teisi.

Manifest loeti avalikult ette 1919. aasta juunis

Ööl vastu 25. veebruari otsustati ajalehe Meie Elu toimetuses peetud koosolekul iseseisvus järgmisel hommikul avalikult Aleksandri kirikus välja kuulutada, kuid see ei õnnestunud.

Esimene avalik iseseisvuse manifesti ettelugemine sai Narvas teoks alles rohkem kui aasta hiljem ehk 20. juunil 1919, kui see kanti ette Narva linnavolikogus.

Christian Kaarnast sai hiljem mitmes Eesti valitsuses töö- ja hoolekandeminister. Aastatel 1928-1940 oli ta Eesti Panga direktor. Punavõimud arreteerisid ta 1940. aasta sügisel. Ta suri 1943. aastal vangilaagris Karagandas.

1918. aasta veebruaris toimunut meenutatakse üksikasjalikult teise Narva ajalehe Põhja Kodu 1938. aasta 25. veebruaril ilmunud artiklis "20 aasta eest Narvas". Ajal, mil Pärnus loeti Endla teatri rõdult ette Eesti iseseisvuse manifest, oli Narvas kogu võim enamlastest koosnenud tööliste ja soldatite nõukogu käes. Linnapeaks oli saanud Läti kommunist Dauman (kellenimelisest tänavast pole Narva praegused linnavõimud raatsinud tänini loobuda). Vabrikute töölistest moodustati punaarmee ning raekotta asutati relvaladu.

"Algasid nn "rewolutsiooni waenlaste" wangistamised. Wangid peeti kinni Kreenholmi wangimajas, kust neid wiidi sageli mahalaskmisele. Eriti raskeks muutus olukord linnas enne Saksa okupatsiooniwägede tulekut. Märtsi algul 1918 saabus Narwa kurikuulus rewolutsiooniliste madruste juht Dõbenko ühes 800 madrusega. Wiimane oli enne seda Kroonlinnas teostanud Kroonlinna merewäeohwitseride seas kohutawa weresauna. Dõbenko kuulutas Narwa raekoja trepilt awalikult punase terrori wälja," kirjeldab ajaleht Põhja Kodu tolleaegset olukorda ja lisab, et Saksa väed saabusid Narva 4. märtsil, vabastades ka poliitilised vangid.

Teade iseseisvumisest jõudis imekombel Narva

Põhja Kodu tõdeb, et sellises olukorras osutus Eesti iseseisvuse avalik väljakuulutamine ja Eesti maapäeva manifesti ettelugemine võimatuks. Ometigi ei jäänud iseseisvuse väljakuulutamine Narvas teadmatuks. Hea õnne peale oli telegramm iseseisvuse väljakuulutamisest jõudnud Narva ajalehe Meie Elu toimetaja Christian Kaarnani. Selle telegrammi eestikeelsest sisust ei saanud telegrammi ametnikud aru ja see toodi ööl vastu 25. veebruari Kaarnale koju.

Kaarna kogus kohe kokku kümmekond toimetusele ustavat meest, kes pidasid aru, kas tuleks ka Narvas punastelt asutusi üle võtma hakata. See mõte heideti aga kõrvale, kuna punastel olid nii raekojas kui teistes asutustes kuulipildujad laskevalmis.

Küll aga otsustati hakata trükikojas Anwelt & Ko teadet iseseisvumisest paljundama ja seda ka levitama. Üks trükikoja osanik ja juhataja Jakob Kull võttis trükkimise enda peale. Trükkimist alustati kell pool kaks öösel ja pool viis asusid nooremad mehed esimesi teadaandeid agaralt levitama. Kokku trükiti umbes 2500 eksemplari.

Dauman: "Löön sul näo sisse!"

Trükkimine kestis kuni kella kaheksani hommikul. Enne tööliste tulekut lahutas Jakob Kull jälgede kaotamiseks trükilao ära. Ta tundis end haiglasena ja heitis voodisse. Ent juba kella kümne paiku tulid tema juurde viis punaväelast. Kull öelnud, et on haige, selle peale küsinud aga punaväelased vastu: "Kas teie öösel, kui telegramme trükkisite, ka haige olite?"

Kuulutusi ja reklaame ajalehte Põhjarannik võetakse vastu Jõhvis Rakvere tn 8 asuvas vastuvõtupunktis.
PÕHJARANNIK

TÖÖ

pakun tööd

OÜ Õppekeskus Intellekt kuulutab välja konkursi **õppealajuhataja, huvijuhi ja inglise keele õpetaja** leidmiseks. CV palume saata aadressil koolintellekt5@gmail.com, kontakttelefon 337 5230, 337 5041.

PAKUN TÖÖD **AUTOJUHILE, C-, E-kat. Eesti-Rootsi-Norra.** 2-3 nädalat tööl, 1-2 kodus. Päev 80 eurot. Tel 505 9209.

OST

OÜ Estest PR **ostab metsa- ja põllumaad**. Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.ee.

TEENUS

Puurkaevude rajamine ja puhastamine.
Vee- ja kanalisatsioonitorustike, septikute ja süvaveepumpade paigaldus.
Maaküttesüsteemide rajamine.
Tel 502 1279, 526 9604
puurkaevumeistrid.ee

KÕIGI AKENDE remont, soojustamine ja hooldus.
Tihendite ja pakettakende vahetus.
Pakettakendele ventilatsiooniklappide paigaldamine.
Tel 5569 6939.
AKNAREM OÜ.

Fekaalide ja reovee äravedu, kanalisatsiooni- ja sademeveesüsteemide puhastamine.
Tel 509 6205, 5662 4716.

KAARDID ENNUSTAVAD.
Tel 900 1727, 24 h.
Ennustuste tellimine ka meilile!
www.ennustus.ee

KINNISVARA

rent

ANNAN ÜÜRILE **1toalise renoveeritud korteri** lidlas. Üür 30 eurot + kommunaalmaksed. Tel 5625 5918.

müük

MÜÜA heas korras **2toaline korter Sinimäel**. Hind 6500 €. Tel 5563 3317.

Kinnisvarabüroo AUS VARA – kõik kinnisvaratehingud. *www.ausvara.ee.* Tel 5816 6776.

1toaline korter (2. korrus, päikesepoolne) Kohtla-Järvel Puru tee 39. Tel 5358 5278.

KÜ Outokumpu 19 **müüb 3toalise korteri** (56,4 m², 2. korrus) Kohtla-Järvel Outokumpu 19. Tel 528 5260.

Müüa **2toaline korter** (1. korrus) Kohtla-Järvel Ahtme mnt 71. Hind 4500 €. Tel 5814 9203.

EHITUS

müük

SOODSATE HINDADEGA
SAE- ja HÖÖVELMATERJAL.
Tel 5665 2952.

MÜÜK

ALATI MÜÜGIL vähekasutatud külmikud, sügavkülmikud, elektripliidid, pesu- ja nõudepesumasinad. Garantii. Kohtla-Järve, Kauba 33. Tel 502 4399.

OTSE TOOTJALT **pakitud kase puitbrikett, turbabrikett, pellet, kivisüsi, klotsid võrgus.** *Vedu.* Tel 506 8501.

KÜTTEPUUD (saetud, lõhutud) ja **EHITUSLIK SAEMATERJAL.** Tel 552 5322.

Lõhutud küttepuud (kask, lepp). Mõõdud tellija soovi järgi. Kohaletoomine tasuta. Tel 5661 8913.

SOOJUSPUMBAD. KONDITSIONEERID.
MÜÜME, PAIGALDAME JA HOOLDAME!

Küsi head hinda!
Alledem
Kohtla-Järve, Kaevuri, 1.
Tel 334 7261, 5650 9977, 5024399.
www.alledem.ee

TEATED

Komisjonikauplus HEA
VÕTAB MÜÜKI
olme- ja antikvaarseid esemeid.
Jõhvi kaubakeskus
(Keskväljak 6, 0-korrus).
Tel 337 1488.

Mälestame sügavas leinas
Aksel KOOLI
ja avaldame kaastunnet lahkunu omastele.
Perekond Paun

Jäid tühjaks õu ja tuba, ei ava käsi koduväravat ...

Mälestame sügavas leinas kauaaegset naabrimeest
Aksel KOOLI
ja avaldame kaastunnet lahkunu omastele.
Ene ja Arno laste ja lastelastega

Kõik tuled kustutas öö ja täis sai eluring ...

Avaldame sügavat kaastunnet Kalevile, Ivarile, Kallele ja Evele isa
Aksel KOOLI
surma puhul.
Perekond Siiro

LAINE PAJO
02.01.1928 - 19.02.2018
Mälestame endist head kolleegi ja avaldame sügavat kaastunnet omastele.
Jõhvi Keskraamatukogu

RISTIKU RISTSÕNA

LISATIRAAŽ MÜÜGIL!

EMME		RAHA PEALE MAIAS	IRIIDIUM	KÜSISÕNA	KERGELT NAPSUNE	SENT	PAHEM	IDENTIMINE	VABA	LÄHIS-	J NAABER	AUSTRIA HELILOOJA	SISE-MAJANDU-SE KOGU-TOODANG	STILB	SAARERIIK MIKRO-NEESIAS	VEDELLASTI VEDAV LAEV								
KARL-... TAUKAR					EBA-DELIKAATNE								KAEBELAUL											
EESTI RÕIVA-TOOTJA						PRUUN-VETIKAS / KÜTUSE-KONTSERN					JALA-SÄÄRES OLEV LUU / NAISENIMI													
KÜSIV HÄÄLITSUS			VIGALA ... / EESTI END NÄITLEJA (NIMI+IN)					PRANTSUSE HELILOOJA / TEO JA TAGA-JÄRJE SEOS						RADOON / TERAV PILGE										
JÕGI PRANTSUSMAAL / KETENDUS PEAS				ROHEKAS-KOLLANE RIIE / AUTORENDI-FIRMA						ÜKS LIBLIKAS / PIINLEMA														
RELVATA LÄHI-VÕITLUSEGA TEGELEV SPORTLANE									PAABULIND / NÄITSIK				JAAPANI PEA-MINISTER / NUTMA											
ELEVIL							BIO-POLÜMEER / VÄLJA-TEENINU				INDIA KEELPILL / RISTINIMI													
																KONKLAAVI LIIGE								
AUTOMARK (KÕNEK)						NAISENIMI / TSENTNER						HÄLL, KÄTKI / RIIDELE ÕMMELDUD KAUNISTUS					RÜHT	JÕGI SAKSA-MAAL	LEVI-MUUSIKA LIIK	LÜNK	TANTAAL	ÜHING	KREEKA TÄHT	AJE, TÕUGE	KUIVAMIST SOODUSTAV AINE
ASESÕNA				PIIRKOND IIRIMAAL / KÖÖGI-MASIN							NAPP, KASIN / PÜHAPÄEV					JÕGI KESK-EUROOPAS								
SEKUND					KÕIGE ROHKEM / EESTI HUMORIST (IN+NIMI)				REKLAAMI-MA / PRANTSUSE HELILOOJA									IMEMINE / PIRIN					
HOOGNE / KÜSISÕNA											TANTSU-MUUSIKA / PIRTSAKAS						A. LINDGRE-NI TEGELANE / EESTI POLI-TIK (N+IN)						
HELEDA KÕLAVA HÄÄLEGA HÜÜATAMA								PEALINN VAIKSE OOKEANI SAAREL / NOOT						VENE HAL-DUSÜKSUS / KREEKA TÄHT					ULTRA-VIOLETT / LAIALI-, LAHKU-			
ÕLI VÕI TÕRVA AJAMA						LOOMU-SUND / KEELDUMINE									TARTU LINNAOSA / KILOGRAMM								
ULUV HUIGE							KESK-AASIA LÖÖKPILL / KAALIUM									AKVAARIU-MIPIDAJA / MASINGU TÄHT							
JUMALA-KARTLIK								KOLLE													RIIST, VAHEND		

Lahenda ristsõna ja võida auhind!

Ristsõna lahenduslause .....

Lahendaja nimi ..... Vanus.....

Elukoht..... Kontakttelefon.....

2. Märtsil toimuval loosimisel **lähevad arvesse ainult Põhjarannikust väljalõigatud kupongidel saadetud vastused**
Kuponge võib tuua tööpäeviti toimetusse või saata postiga aadressil Jõhvi, Rakvere 8, märgusõna "Ristsõna".

17. veebruaril Põhjarannikus ilmunud suure ristsõna õige lahendus oli:

SÕBRAPÄEVAKUU.

Loosi tahtel saab auhinna Galina ŠOROHHOVA Jõhvist.

Toimetus võtab võitjaga ühendust.

KUULDEAPARAADID.EE

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

- LÜHIKESED järjekorrad vastuvõtule!
- TASUTA kuulmisuuringud!
- PARIMAD aparaadid!

Kuuldeaparaadid OÜ pakub kuuldeaparaatide konsultatsiooni, paigaldust ja tasuta kuulmisuuringuid patsientidele seitsmes uues kuulmiskeskuses Tallinnas, Tartus, Pärnus, Narvas, Rakveres, Viljandis ja Paides. Väljastame aparaate ka Sotsiaalkindlustusameti (SKA) toetusega isikliku abivahendi kaardi alusel.

Pakume patsientidele vajadusel **12 kuud järelmaksu 0% intressiga**. Lühikesed järjekorrad, parimad aparaadid, professionaalne paigaldus. Broneeri tasuta konsultatsioon meie kodulehel **kuuldeaparaadid.ee** või telefoni teel.

TALLINN
Pärnu mnt 139 E/2, 2. korrus
Telefon: **53 011 529**
Tallinn@kuuldeaparaadid.ee

TARTU
Ülikooli 8
Telefon: **53 807 287**
Tartu@kuuldeaparaadid.ee

PÄRNU
Ülejõe Tervisekauplus, Keskväljak 1
Telefon: **447 2686**
Parnu@kuuldeaparaadid.ee

NARVA
OÜ Narva kliinik, Aasa 4
Telefon: **356 8899**
Narva@narvakliinik.ee

RAKVERE
Tuleviku 4, Dr. Tiina Pruler-Ild ruumides
Telefon: **324 3253**
Rakvere@kuuldeaparaadid.ee

VILJANDI
Viljandi Tervisekeskus kab. 303, Turu 10
Telefon: **433 3783**
Viljandi@kuuldeaparaadid.ee

PAIDE
AS Järvamaa Haigla, kab. 412, Tiigi 8
Telefon: **53 011 529**
Paide@kuuldeaparaadid.ee

Lugupeetud lugejad!

TÄHELEPANU!

Tuntud ennustaja-selgeltnägija Monika viibib praegu teie palvel Jõhvis.

Monika tegeleb valge maagiaga, ta on oma ande pärinud vanematelt.

Oma jõu ja Jeruusalemmast pärit ravimitega ravib impotentsust, alkoholismi, epilepsiat ja paljusid teisi haigusi.

Valge maagia abil vabastab nõidusest ja needusest, lahendab suhteprobleeme, päästab perekonna kurjusest. Ta suudab tagasi tuua armsama, taasühendada lagunenud perekondi.

Ta võib tarokaartide abil rääkida minevikust ja olevikust ning ennustada tulevikku.

Valmistab talismane, mis toovad edu ja õnne äritegevuses.

Helistage julgelt ja teie elu muutub!
Tel 5833 6523.

Otsime oma meeskonda
teetöölist.

Lisainfo: www.viaston.ee/kuulutus
või telefonil (+372) 600 9969
CV ja sooviavaldus: info@viaston.ee

www.viaston.ee

HOONETE SOOJUSTAMINE
PUISTEVILLAGA
Konsultatsioon ja objektiga tutvumine
TASUTA!
OÜ Puistemees,
ken@puistemees.ee,
tel +372 501 6689,
WWW.PUISTEMEES.EE

Koduilu

NARVAS AADRESSIL:
Rakvere 71, Megamarket
E-R 10-18,L 10-16, P suletud.
Tel 357 2979.

JÕHVIS AADRESSIL:
Keskväljak 4,
Jõhvi kaubanduskeskus
Tsentraal (II korrusel).
Tel 335 8056.

Jalaexpert

VASTUVÕTT 2018

Jõhvi, Rakvere 3 (ITAKi ruumides), kell 11.00 – 14.00

31. jaanuar	Juulis vastuvõttu ei toimu
28. veebruar	29. august
28. märts	26. september
25. aprill	31. oktoober
30. mai	28. november
27. juuni	19. detsember

Vastu võtavad arst-protesist dr. Andrei Nikolajev ja tehnilise ortopeedia meister Sirje Saaremaa

- Jalaproteesid, käeproteesid
- Rinnaproteesid
- Ortoosid – käele, jalale, seljale
- Tallatoed – individuaalsed, kohandatavad
- Ortopeedilised jalatsid lastele
- Jalatsid diabeetikutele ja reumaatikutele
- Anatoomilised jalatsid tööle, koju, tänavale

Isikliku abivahendi kaardi ja operatsiooni- või traumajärgselt digiretsepti alusel soodustused
INFO 5342 5295; 740 2316, www.jalaexpert.ee

ÜÜRILE ANDA
hoone Narvas Joala 5b.
Üldpind 399,7 m².
Tel 5665 9209.

Swex Grupp OÜ

SOOJUSTAMINE PENOPOLÜÜRETAANI PIHUSTAMISE MEETODIL:

seinad, laed, katused, pööningud, rõdud, soklid.

SOOJUSTAME VARJATUD ÕÕNSUSI HOONETE KONSTRUKTSIOONIDES:

paneelidevahelised vuugid, tühimikud seintes ja vahelagedes.

Tel 520 8996.